

Uppföljning av Hallands kulturplan 2017 - 2020

Innehållsförteckning

Inledning	1
Region Halland och kommunerna i samverkan	2
Kulturinstitutioner	3
Sammanställning av institutionernas besöksstatistik 2017 – 2020	6
Konstnärer och kulturskapare	8
Sammanställning av antal ansökningar om kulturstöd och fördelade medel	9
Det civila samhället	10
Barn och unga	11
Statistik över det subventionerade utbudet för barn och unga och hur det nått ut i kommunerna	12
Regionsamverkan Sydsverige	13
Region Halland och kulturpolitikens genomförande	15
Utvecklingsarbete som genomförts	15
Art Inside Out	16
Bild och form	17
Film	18
Folkbildning och föreningsliv	20
Kulturarv	20
Kulturella och kreativa näringar	22
Kultur och hälsa	24
Litteratur	25
Regional biblioteksverksamhet	26
Regional enskild arkivverksamhet	28
Scenkonst	29
Dans	29
Musik	31
Teater	33
Slöjd och konsthantverk	36
Coronapandemins effekter på kulturlivet	38
Region Hallands insatser för att motverka pandemins negativa verkningar	38

Inledning

Vad har uppnåtts och förändrats under kulturplaneperioden 2017 - 2020?

När vi ser tillbaka på vad som skett under dessa fyra år blir det tydligt hur mycket som har genomförts. Allt detta går att läsa om i årsredovisningar från kommuner, region, institutioner och det civila samhällets organisationer. Därtill sammanställer regionen årligen statistik som rapporteras till bland annat Kulturrådet och Myndigheten för kulturanalys. Detta tillsammans med svar på några frågor vi ställt till kulturaktörer utgör underlag för denna återblick.

Den här rapporten har som ambition att berätta om det som förändrats till det bättre genom det kulturpolitiska samarbetet i Halland under föregående kulturplaneperiod, 2017 – 2020. Vi har valt att göra det i en essäistisk form, som inte gör anspråk på att vara heltäckande i sin beskrivning och där vi snarare resonerar än påstår. För det som återstår att förbättra hänvisas till de utvecklingsmöjligheter som prioriterats i Hallands kulturstrategi och kulturplan för 2021 – 2024. Uppföljningen omfattar Region Hallands egen kulturverksamhet, verksamheter vi samarbetar med och sådana som omfattas av någon form av regional medfinansiering.

Förutsättningarna för kulturverksamhet förändrades abrupt av coronapandemin. Det finns ett tydligt före och efter – där alla behövt hantera både negativa och positiva konsekvenser för våra olika ansvarsområden. Det digitala utvecklingsarbetet och lärandet tog sjumilakliv 2020. Det är en välkommen förändring, inte minst eftersom klimatförändringarnas negativa verkningar blivit så påtagliga och behovet av resurssmarta lösningar kvarstår.

Den del av kulturektorn som inte huvudsakligen finansieras av offentliga medel befinner sig i en kris som pågått sedan mars 2020. Offentliga stödinsatser har gjorts för att stödja de som drabbats. Det är ännu oklart hur konstnärer, kulturskapare och arrangörer ska klara sig ekonomiskt så länge som pandemin pågår. Det offentliga kulturpolitiska insatser har fått ökad betydelse som en följd av pandemin. Utan offentligt stöd hade fallit varit än hårdare.

Ett stort tack till alla som bidragit till skapandet av kulturhalland och denna översikt över vad som hänt!

Låt oss nu vända oss om och se tillbaka på vad vi tillsammans åstadkommit under fyra år.

Eva Nyhammar
Förvaltningschef Kultur och skola

Region Halland och kommunerna i samverkan

Kulturens roll i samhället och i varje kommun blir starkare av att vi jobbar tillsammans. Regionens uppgift har främst varit att samordna samverkan och arbeta kompletterande till det kommunala ansvaret, men också att initiera och driva utveckling.

Samarbetet har under de fyra åren utvecklats och gett resultat i form av gemensamma prioriteringar, samordning, kontinuerlig dialog, erfarenhetsutbyte och gemensam kompetensutveckling. Samarbetets klimatet är öppet och inriktat på att uppnå samordningsvinster. Arbetsglädjen och stoltheten över verksamheter och projekt delas och bildar en stärkt helhetskänsla.

Kontinuerlig samverkan har bedrivits inom ramen för överenskommelser, arbetsgrupper, festivaler och projekt. De områden som stått i fokus för arbetet har varit att utveckla bibliotekens funktion och tillgänglighet, barns och ungas möjligheter att uppleva och skapa kultur, tillgången till kulturupplevelser för äldre, arbetet för att stärka och synliggöra Halland som en attraktiv konstregion och att stärka förutsättningarna för små barns språkutveckling. Resultatet av insatserna beskrivs i de följande kapitlen under respektive område.

De gemensamma kulturinstitutionerna har stärkts och utvecklats: genom organisatoriskt utvecklingsarbete inom Stiftelsen Hallands Läns museer och de regionala enskilda arkiven och genom att Hallands konstmuseum återinvigts efter renovering och tillbyggnad. Art Inside Out har under perioden utvecklats till en nationellt och internationellt välrenommerad residensplattform för alla konstformer och Rum för Dans har fortsatt skapa förutsättningar för danskonsten att möta en publik i Halland. Samproduktionsarbetet inom Regionsamverkan Sydsverige har utvecklats vilket resulterade i en världspremiär i Falkenberg.

De gemensamt drivna återkommande festivalerna Change Music Festival och Halland Opera and Vocal Festival är nischade mötesplatser för musikintresserade. Arbetet för att nå en bredare publik har genomförts bland annat genom samverkan med Tjolöholms slott.

Några exempel på projekt där arrangörskap och finansiering samverkat är Live by Youth Festivalen i Hylte 2018 och 2019, den mobila konstverkstaden Art Van som besökte samtliga kommuner keramikåret 2018, Barnfestivalen i Varberg 2018 och (X)sites Kattegattleden - skulpturprojekt längst med cykelleder som skett i samverkan mellan kommuner (Halmstad, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka) och Konstnärscentrum väst under 2017–2019.

Den första fristadskonstnären kom till Falkenberg 2020 i samarbete med organisationen Artist Protection Fund.

Projekt bidrar med erfarenheter som ibland inkluderas i befintliga verksamheter, blir del av ett bokningsbart kulturutbud eller arbetas om utifrån det lärande som uppstår.

Kulturinstitutioner

Kulturinstitutionerna i Halland har genomfört internt utvecklingsarbete och utvecklat sin samverkan under perioden. Mötet med målgrupper och användare har också utvecklats, både i de fysiska rummen och via digitala tjänster.

Folkbiblioteken är Hallands mest spridda kulturinstitution, ofta fungerar de som lokala kulturhus genom att tillhandahålla föreläsningar, samtalsgrupper och kulturarrangemang. Flertalet av kommunerna driver även konsthallar i samma lokaler som sina huvudbibliotek. I Falkenberg invigdes 2020 Argus, ett nytt kunskaps- och kulturcentrum, med bibliotek, kulturskola, turistinformation och café.

Folkbiblioteken har under perioden utvecklat och breddat utbudet av digitalt tillgängliga tjänster, och tillhandahållit fler digitala resurser samt stått för omfattande rådgivning till personer som saknar egna resurser och kunnande för att hantera alla digitaliserade moment i vardagen.

Regionbiblioteket samordnar och tillför resurser för utvecklingsarbetet. Ett omfattande kompetenslyft pågår med stöd av det nationella projektet Digitalt först med användaren i fokus. Bibliotekspersonal får därigenom kunskap och redskap att utveckla verksamheten och möjlighet att föra kunnandet vidare till allmänheten. Den digitala kompetensen och förmågan är låg hos framför allt äldre, men förmågan att hantera desinformation är låg hos stora grupper av allmänheten. Brett ökat källkritiskt kunnande är ett viktigt nationellt utvecklingsområde där biblioteken har en viktig roll.

Stiftelsen Hallands Läns museer har under perioden genomfört ett utvecklingsarbete som medfört en förändrad organisationsstruktur.

Inom Hallands kulturhistoriska museum har det under 2017–2020 skett stora förändringar när det gäller förvaltningen av museisamlingar samt inom kulturmiljövård. Under 2020 säkrades det långsiktiga bevarandet av Bockstensmannen. Museets förtydligade ansvar för allt arkeologiskt material från Halland har fått goda förutsättningar genom inrättande av kompaktsystem för arkeologi i magasinet i Varberg. Kulturmiljöavdelningen, som sedan 2016 ingår i Hallands kulturhistoriska museum, flyttade till lokaler med bättre möjligheter att utföra uppdragen inom arkeologi och byggnadsvård. Avdelningen har fått flera uppdrag inom regionen som bekräftar verksamhetens höga kompetens och kvalitet. Under 2020 inleddes ett förnyat arbete med identitet och varumärke för att utveckla museet gentemot brukarna. Både museet och arkivet på Varbergs fästning fick 2020 efterlängtade hissar, vilket undanröjt hinder för tillgänglighet. Under perioden har behovet av en sammanhållen resurs för forskning och kunskapsuppbyggnad om Hallands historia lyfts och förts in som en utvecklingsmöjlighet i den nya kulturstrategin.

Hallands Konstmuseum har återinvigts efter renovering och tillbyggnad. Den befintliga museibygnaden från 1933 har genomgått en stor förändring och teknisk förbättring som skapar bättre förhållanden för både personal och besökare. Alla

utställningssalar är ombyggda och anpassade för att bättre kunna presentera konsten med uppdaterade ljusförhållanden, klimat och akustik. Museet har nu ett nytt konstmagasin och en ny rymlig lokal för utställningar, som uppfyller krav på klimat och säkerhet som gör att museet kan arbeta med inlån från andra museer på ett helt annat sätt än tidigare. Museet omges nu också av en välkomnande vacker trädgård och offentlig konst. På museet finns även Konst i Halland - ett resurscentrum för konstutveckling som drivs i samverkan mellan Region Halland och Stiftelsen Hallands läns museer/Hallands Konstmuseum. Det arbetet beskrivs vidare i kapitlet Bild och form.

Teater Halland har sedan 2017 lagt om repertoaren och teaterns inriktning. Arbetet har inriktats på att placera teatern och dess föreställningar tydligare i det halländska samhället och att vara en spännande och intressant scenkonstinstitution för fler hallänningar. De nya förhållningssätten har resulterat i ett kraftigt ökat intresse från publik och arrangörer. Detta beskrivs mer utförligt i kapitlet Teater.

Musik Hallandia är en musikinstitution helägd av Region Halland med målet att vara hela Hallands musikplattform. Det nya namnet och varumärket introducerades 2019 för att tydliggöra den regionala institutionens arbete. En stor del av arrangemangen genomförs i samverkan med lokala arrangörer. Institutionen arbetar även med utvecklingsarbete. Detta beskrivs under kapitlet Musik.

Art Inside Out (AIO) är en institution för konstnärliga residens i alla konstformer och genrer som drivs gemensamt av Region Halland och kommunerna sedan 2016. AIO har sedan dess etablerat sig som en välrenommerad kulturinstitution som får ett stort antal ansökningar från konstnärer runt om i världen. AIO beskrivs vidare under utvecklingsområden.

Rum för Dans, som drivs av Region Halland i samarbete med Falkenberg och Kungsbacka kommun, har fortsatt presentera danskonst för publik i Halland, både genom föreställningar för alla åldrar och riktade workshoppar för barn och unga. Därutöver har samproduktionsarbetet utvecklats bland annat genom Regionsamverkan Sydsverige, vilket resulterade i en världspremiär i Falkenberg. Institutionen samverkar nära med Region Hallands dansutvecklare. Det arbetet beskrivs under kapitlet Dans.

Region Halland har även överenskommelser för medfinansiering av kulturinstitutioner som drivs av kommuner, stiftelser, föreningar och i privat regi. Här ges några exempel på utvecklingsarbete som genomförts under perioden.

Mjellby konstmuseum har förstärkt sin ställning som ett upplevelse- och kunskapsnav för den svenska och internationella surrealismen. Genom nära samverkan med forskning har nya fält inom surrealismen utforskats och gestaltats i en rad utställningar. Museet har även samarbetat med svenska och internationella institutioner och samarbetspartners och har på så sätt byggt ut det omfattande nätverket av aktörer inom konstfältet. Ett särskilt fokus i verksamheten har varit publikutveckling. Mjellby konstmuseum driver ett aktivt omställningsarbete ur ett klimatperspektiv som baseras i Agenda 2030.

I Falkenberg har Rian blivit namnet på en ny museiorganisation, som spänner från kulturhistoriska samlingar och miljöer till ett designmuseum och kommunens

konstsamling. Rian har bland annat genomfört utställningar av samtida design i kulturhistoriska miljöer och stadsvandringar som förenar konst- och kulturhistoriska perspektiv. Digitaliseringen av de kulturhistoriska samlingarna och konstsamlingen är ett omfattande pågående arbete som inleddes under perioden. De nya arbetssätten har påverkat hur verksamheterna möter publiken och hur de kulturpolitiska målen kan uppfyllas. Rian har haft ett nära samarbete med flera delar av Kultur i Halland, främst Bild och form, Slöjd och konsthantverk samt Art Inside Out. Samtal om utvecklings- och strategifrågor har förts med Kultur i Hallands ledning vilket bidragit till möjligheten att driva ett regionalt utvecklingsprojekt för designmuseiverksamheten med finansiering från Statens kulturråd 2018–2021.

Teckningsmuseet i Laholm har målmedvetet arbetat för att vara ett tillgängligt museum med fokus på upplevelser, samtal och eget skapande. Den pedagogiska verksamheten blir därmed ett av museets främsta områden tillsammans med utställningsverksamheten. Det kreativa pedagogiska arbetet baseras i tecknarateljén med konstnärsledda verkstäder under helger och lov, pedagogiska program för skolor samt workshoppar och guidningar. Utställningsverksamheten har visat på bredden inom teckningskonst med ambitionen att även bidra till historieskrivandet om illustration. Under 2020 filmades guidning av utställningarna som spreds digitalt. Inlägget med guidningen blev museets mest gillade uppdatering någonsin på sociala medier och fick över 20 000 visningar. Tillgängligheten till museets verksamhet ökades därigenom och nya besökare tillkom. Även en digital workshop med två konstnärer som ursprungligen var tänkt att genomföras på museet blev en succé. Deltagarna kom från flera länder och det nya arbetssättet bidrog till att stärka museets synlighet och funktion som internationell arena för teckningskonst.

I Laholms kommun finns även Konsthallen i Hishult, som drivs i privat regi. Konsthallen har under perioden visat nordisk samtidskonst genom sex årliga huvudutställningar och har parallellt med det utvecklat en omgivande parkmiljö med konst som ökat konsthallens attraktivitet som besöksmål.

Bonadsmuseet i Unnaryd erhöll 2018 för första gången i sin trettioåriga historia ett kontinuerligt stöd till verksamheten genom överenskommelsen mellan Hylte kommun och Region Halland. Museet har arbetat med organisationsutveckling samt en process för utbyggnation. Utveckling har skett i form av ett breddat förhållningssätt till bonadskonsten genom residens, kurser och workshoppar, och flera nya uttryck och metoder har utvecklats, alla med bonadskonsten som utgångspunkt. Den pedagogiska verksamheten gentemot skolan har utökats och samverkan med övriga halländska kommuner stärkts. Överenskommelsen mellan Hylte kommun och Region Halland har skapat förutsättningar för dessa förändringar.

Tjolöholms Slott har de senaste åren arbetat med att etablera sig som ett kunskapscentrum för Arts & Crafts. Detta har gjorts genom en rad aktiviteter med direkta kopplingar till ämnet, till exempel föreläsningar, men också genom utställningar och uppbyggnad av olika delar på egendomen. Ett exempel är utställningen Liberty of London 2019, som berättade om varuhusets viktiga inflytande över Arts & Crafts-rörelsens utveckling och inredningen av slottet. Etablerandet av knot garden, en aldrig tidigare förverkligad del av trädgården och

Tjolöholms lekby, där barn kan leka i återskapade historiska Tjolöholmsmiljöer, är andra exempel på hur de regionala medlen har använts för att förmedla Arts & Crafts-arvet.

Garnisons- och Luftvärnsmuseet i Halmstad har under perioden påbörjat ett omfattande utvecklings- och förändringsarbete för att transformera sig från ett regementsmuseum till ett utåtvänt militärhistoriskt museum. Nya lokaler iordningsställs på Skedalahed och ska enligt plan vara färdiga att öppnas till säsongen 2022.

Arbetet med Artoteket, den regionala konstsamlingen, har utvecklats genom en digital bokningsdatabas som ökat förmedlingen av konst som ställs ut i alla Region Hallands lokaler, sjukhus, vårdcentraler, mottagningar, vårdavdelningar och skolor. Det kan ses som en slags kulturinstitution med bred räckvidd som når också målgrupper som inte besöker museer och konsthallar.

Region Halland har beslutat sig för att fortsatt arbeta för att stärka de halländska kulturinstitutionerna under kommande kulturplanepå period. Den infrastruktur de halländska institutionerna utgör ska stärkas ytterligare.

Sammanställning av institutionernas besöksstatistik 2017 – 2020

Här följer en sammanställning av den besöksstatistik som årligen rapporterats till kultur databasen. Siffrorna behöver mer bakgrundsinformation för att kunna tolkas rättvist men det går ändå att se några drag. Eftersom barn och unga är särskilt prioriterade grupper för kulturpolitiken så redovisas hur stor andel av besöken som gjorts av barn och unga. För att få en mer komplett bild av hur många barn och unga som nås av kultur med regional finansiering är det bra att också ta del av statistiken om subventionerat kulturutbud som finns i kapitlet Barn och unga.

Hallands konstmuseum, Hallands kulturhistoriska museum, Teater Halland, Rum för Dans och Musik Hallandia hade under perioden 663 855 registrerade besök, varav 158 504 var barn och unga. Det innebär att 24 % av besöken gjordes av barn och unga och 76 % av vuxna.

Besökare Hallands Konstmuseum		
År	Antal besök	Därav barn och unga
2017	26 802	9 155
2018	22 226	15 599
2019	26 750	13 519
2020	31 770	6 771
Summa	107 548	45 044

Besökare Hallands kulturhistoriska museum		
År	Antal besök	Därav barn och unga
2017	98 316	39 259
2018	94 466	39 649
2019	91 570	36 721
2020	45 992	18 841
Summa	330 344	134 470

Publik Teater Halland		
År	Antal publik	Därav barn och unga
2017	15 807	10 234
2018	17 863	10 402
2019	17 404	10 545
2020	7 693	4 715
Summa	58 767	35 896

Publik Rum för Dans		
År	Publik	Därav barn och unga
2017	7 995	5 734
2018	10 528	8 881
2019	8 461	5 895
2020	3 845	2 777
Summa	30 829	23 287

Publik Musik Hallandia		
År	Publik	Därav barn och unga
2017	37 564	16 526
2018	38 207	11 224
2019	33 626	9 026
2020	26 934	4 061
Summa	136 331	40 837

Konstnärer och kulturskapare

Professionella kulturskapare har skapat konst och händelser som tillfört våra samhällen en mångfald spännande förhållnings- och uttryckssätt. Det sker ofta genom en samverkan mellan olika kompetenser, med allt från författare, regissörer, skådespelare, musiker, dansare till programmerare i samma arbetslag. Kulturinstitutionernas styrka är att de har många av kompetenserna i organisationen och huset, de fria självorganiserande grupperna och konstnärernas styrka är samverkan i tillfälliga nätverkskonstellationer. Gemensamt är att konstnärskapet är drivkraft och syfte.

Region Halland etablerade 2017 ett samråd för professionella kulturskapare för att tillvarata kulturskapares erfarenheter och kompetenser i arbetet med att realisera kulturplanen. De var även delaktiga i framtagandet av den nya kulturstrategin och etablerandet och programläggandet av mötesplatsen Kultur o.s.v. Det har varit givande och lärorikt både för förvaltningens tjänstepersoner och de medverkande konstnärerna och uppskattas som forum för gemensamt utvecklingsarbete.

Konst i Halland har genom sin verksamhet som regionalt resurscentrum arbetat på uppdrag av och i nära samverkan med Region Halland. Verksamheten har tillhandahållit konstnärer sökbara nationella och internationella utbytesprogram, fortbildning och information som kan underlätta för konstnärernas yrkesliv.

En av Region Hallands uppgifter är att stötta företag som vill utvecklas och växa på ett hållbart sätt. Region Hallands näringslivsavdelning och förvaltningen Kultur och skola har samverkat med analysavdelningen för att utöka kunskaperna om de kulturella och kreativa näringarna i Halland. Inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige har en utbildningsinsats genomförts där tre kommuner deltog med representanter från både kultur och näringsliv. Det har bidragit till att etablera dialog och samverkan inom kommunerna. I kapitlet Kulturella och kreativa näringar beskrivs detta vidare.

Region Halland har under perioden tillfört nya stödformer och utökat budgeten för kulturstöden. Syftet med stödformerna är både att delegera och sprida resurser för förverkligandet av kulturplanen och att skapa förutsättningar för obundet konstnärligt skapande. De har tillkommit nya stödformer inom litteraturområdet eftersom det var ett nytt utvecklingsområde under kulturplaneperioden. Det har införts ett lektörs- och redaktörsstöd och ett kritikstöd som är sökbara för professionella författare som är bosatta och verksamma i Halland.

Coronapandemin går inte att undkomma i beskrivningen av konstnärer och kulturskapare. För att motverka pandemins negativa konsekvenser beslutade driftnämnden i maj 2020 att interna medel kunde omfördelas till sökbara medel som kunde fördelas genom bland annat Expressstöd och extrautlysningar av arbetsstipendier. Dessa medel tillkom utöver ovan nämnda ökning. För att stabilisera situationen beslutades även att inte kräva återbetalning för kostnader för arrangemang som medfinansierats av Region Halland och som måste ställas in på grund av det nya coronaviruset. Ett exempel är Opera Warberg som producerat

sommaroperan Don Giovanni 2020 men som inte kunde spela föreställningen. Samma situation gällde för alla kulturskapare som skulle möta en publik.

Besluten har haft mycket stor stabiliserande verkan.

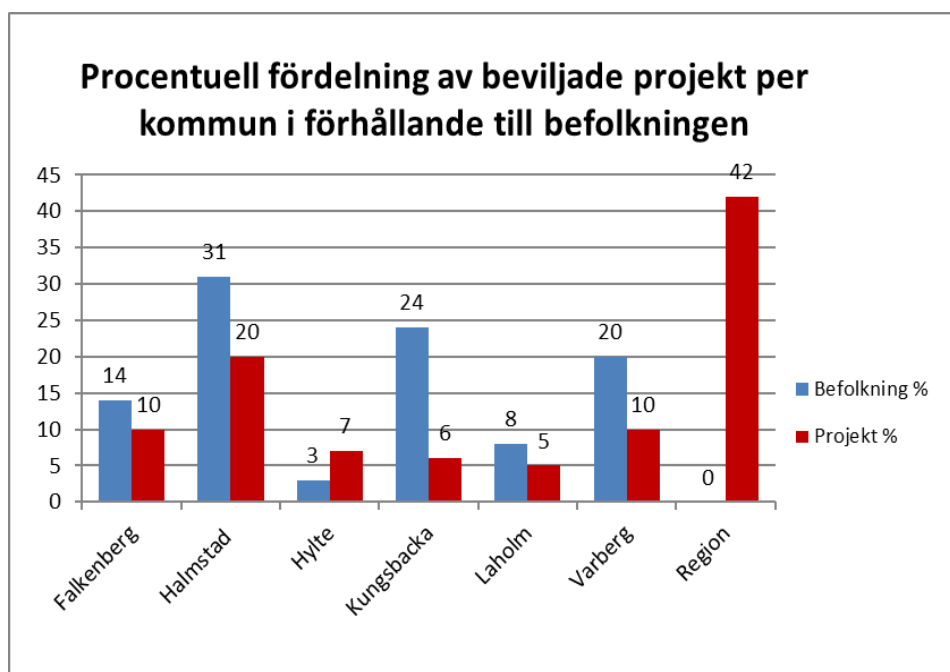
Pandemins påverkan på kulturlivet beskrivs vidare i ett eget kapitel. Där beskrivs även hur mycket medel som fördelades för att motverka pandemins negativa verkningar.

Sammanställning av antal ansökningar om kulturstöd och fördelade medel

Här följer två tabeller som bland annat visar hur stor andel av inkomna ansökningar som beviljats olika år och hur fördelningen av beviljade medel ser ut mellan olika kommuner. Hylte kommun har i relation till sin befolkning mängd flest beviljade ansökningar.

Projektansökningar				
År	Antal ansökningar	Beviljade	Beviljade i %	Fördelade projektmedel
2017*	147	83	56,5	6 051 500
2018	136	77	56,6	4 944 949
2019	144	73	50,7	4 844 270
2020	225	169	75,1	9 461 208
Summa:	652	402		25 301 927

* under 2017 var arbetssättet ett annat och siffrorna kan inte jämföras med följande år

Det civila samhället

Initiativ och arbete för allas inkludering i kultur- och samhällslivet genomförs till stor del av det civila samhället genom föreningar, studieförbund, folkhögskolor och ideella initiativ.

Region Halland tecknade 2017 en överenskommelse med Hallands bildningsförbund för att tillvarata det civila samhällets potential och kraft i det regionala utvecklingsarbetet genom upprättandet av plattformen Bästa samverkansplatsen. Samverkan genomförs från 2019 utifrån en överenskommelse som tecknats mellan regionen och ett stort antal av civilsamhällets regionalt verksamma idéburna organisationer. En gemensam arbetsgrupp säkerställer kontinuerlig dialog och samverkan. Bästa samverkansplatsen har bland annat används som forum för dialog i arbetet med att ta fram ny tillväxtstrategi och kulturstrategi. Detta har bidragit till att det civila samhällets perspektiv inkluderats i båda strategierna.

Region Halland ger ett betydande årligt verksamhetsstöd till distriktsorganisationer för ideella föreningar och idéburna organisationer. Regelverket för stöd uppdaterades 2020 och omfattar barn- och ungdomsverksamhet, folkbildningsverksamhet, funktionshinderverksamhet, idrottsverksamhet, nykterhetsverksamhet och pensionärsverksamhet. Härigenom stöds ett brett spektrum av organisationer i sitt arbete. En nyhet var att idrottsverksamhet inkluderades i regelverket.

Överenskommelser har även tecknats med ett flertal organisationer för perioden 2017–2021 utifrån den regionala kulturplanen. Den mest omfattande överenskommelsen tecknades med Hallands bildningsförbund (HBF). HBF har utifrån överenskommelsen arbetat som folkbildningens samverkansorganisation, som hembygdsrörelsens regionala organ med ansvar för utvecklingsstöd till hembygdsrörelsen, som stödfunktion för föreningar inom teaterområdet och som ansvarig för fortlevnad och utveckling av arbetet med kultur för äldre. De har varit part i arbetet med kultur och hälsa, där till exempel en beskrivning av hur kulturaktiviteter kan användas som stöd för rehabilitering tagits fram som grund för fortsatt utvecklingsarbete. Därutöver har HBF samordnat Bästa samverkansplatsen.

Det subventionerade kulturutbudet för personer på äldreboenden resulterade i 3300 genomförda aktiviteter under 2017–2019. Pandemiåret 2020 kunde drygt 300 aktiviteter genomföras. För att fortsatt kunna förmedla kulturupplevelser när besöksförbud infördes i äldreomsorgen startade Hallands bildningsförbund en YouTube-kanal och 25 program spelades in under 2020. De fick över 13 000 visningar. Den digitala kanalen är fortsatt aktiv.

Det finns en stor bredd och spridning i det civila samhällets självorganiserande kulturorganisationer. Region Halland tecknar överenskommelser och samarbetar med flera av dem. Du kan läsa om detta tematiskt insorterat i olika kapitel i den här rapporten. Ett exempel är Riksteatern Halland som är en folkrörelse med en överenskommelse med huvudsaklig inriktning på att stödja lokala arrangörsföreningar. Detta beskrivs i kapitlet om teater.

Stöd till idrottsrörelsens distriktsorganisationer har fördelats årligen till Hallands idrottsförbund och SISU Halland, de agerar från 2020 under det gemensamma namnet RF-SISU Halland, samt Parasport Halland.

RF-SISU Halland har sedan 2018 stärkt kulturen som en av sina verksamhetsformer. Kulturarrangemang används som en del i arbetet med att stärka föreningarnas sammanhållning och värdegrund, bland annat används forumteater som ett sätt att få ledare att utbyta tankar och synsätt. Det skapar gemensamma upplevelser som bidrar till dialog och en trygg miljö.

Det civila samhället kan även söka och beviljas stöd för projekt och ofta genomförs projekt i samverkan mellan regionen och det civila samhället/idéburen sektor. Det har bland annat gjorts i samverkan med hemslöjdsföreningar i projektet Ull i kubik, genom Kulturarvsdagarna som arrangeras i samverkan med hembygdsföreningar och genom stöd till Hallands bildningsförbund för dokumentation av finska krigsbarns berättelser i utställning, bok och film.

Regional enskild arkivverksamhet, genom Hallands Arkivförbunds medlemsföreningar och länsarkivariefunktionen, bevarar föreningars och företags arkiv för framtiden och bevarar därigenom viktiga delar av den halländska kulturhistorien. Vid årsskiftet till 2021 genomfördes ett samgående mellan de olika enskilda arkivföreningarna i länet, Folkrörelsernas arkiv i norra Halland, Folkrörelsernas arkiv i södra Halland samt Hallands Näringslivsarkiv, som gick samman och bildade Arkiv Halland. Hallands Arkivförbund avvecklades.

Den regionala enskilda arkivverksamheten beskrivs i ett eget kapitel.

Barn och unga

Kommunala verksamheter och insatser har en avgörande roll för att alla barn och unga ska kunna få möjlighet att skapa och uppleva kultur utifrån sin egen förmåga och kapacitet. Förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, kulturskolor, folkbibliotek och skolbibliotek har tillsammans med insatser som görs av kommunala förvaltningar och kulturinstitutioner samlad kapacitet att nå ut till alla barn och unga i Halland. Kommunala inköp av kulturutbud från kulturaktörer och stöd till det civila samhället bidrar till att ett brett utbud för olika barn och unga kan tillhandahållas i kommunerna.

Region Halland erbjuder kommunerna ett utbud av subventionerade föreställningar och kulturaktiviteter för barn och unga. Ett uppdaterat subventionssystem infördes 2017, men systemet behöver förändras igen för att möta olika förändringar och utmaningar. 2020 tillsattes en gemensam grupp med uppdrag att se över hur kommuner och region ska arbeta tillsammans för att de regionala medlen ska nå ut likvärdigt till barn och unga i alla kommuner.

Under perioden har regionen inlett en satsning gentemot gymnasieskolan i Halland för att bygga långsiktigt hållbara kontakter. En del i arbetet är nyhetsbrevet "Kultur + Gymnasiet = sant!" som skickas ut 1–2 gånger per termin med erbjudanden om att

boka subventionerade kulturprogram. Det första erbjudandet var klassrumsföreläsningen ”Min trygga plats” av och med koreografen Carl Olof Berg. Intresset var stort och en två veckor lång turné bokades snabbt. Dessvärre fick turnén ställas in på grund av coronapandemin. Skolorna har också erbjudits att föreslå sådant de skulle vilja kunna boka med regional subvention.

Också Riksteatern Halland har arbetat för att gymnasieskolan ska få tillgång till scenkonstupplevelser.

Mötesplats barnkultur har arrangerats några gånger per år på olika platser i Halland. Det görs för att inspirera, uppdatera och skapa samtal som kan bidra till det gemensamma utvecklingsarbetet. Mötesplats barnkultur är ett samarbete mellan Region Halland, Centrum för barnkulturforskning, Länsmusiken i Stockholm, Dans i Stockholms stad och län, Region Gävleborg, Västra Götalandsregionen och kommunerna i Halland.

Region Halland driver även projekt och stödjer kultur för barn och unga inom alla konstformer. Några exempel för att visa på spännvidden: Konstexpressen - Hallands Konstmuseums och Konst i Hallands mobila konstpedagogiska resurs, Expedition kulturarv som är en digital kulturmiljökarta som presenterar fornlämningar och andra kulturhistoriska miljöer i närheten av grundskolor i Halland, Filmkurser för unga på somrarna och Efterhäng som erbjuder barnkonserter med mat och mys direkt efter förskolan.

I och med att barnkonventionen blev svensk lag 2020 har frågan om barn och ungas rätt till kultur varit i fokus och diskuterats intensivt. Hur ser vi till att alla barn och unga får ta del av kultur? Hur skapar vi hållbara strukturer för förmedling av professionell kultur och hur ser vi till att barn och unga görs delaktiga i kulturlivet? Frågorna behöver lösas i samverkan mellan stat, region, kommuner och aktörer som skola, fritidsverksamhet och kulturinstitutioner. Sedan 2020 pågår ett arbete med att se över hur vi ska jobba tillsammans i Halland. Pandemin har ytterligare belyst både svagheter och styrkor i nuvarande system. För att lyckas behöver vi tänka bortom våra verksamhetsområden och i stället se det gemensamma målet: barnens rätt till kultur. Vi kan nå dit genom att agera tillsammans och hitta gemensamma vägar. Resan är påbörjad.

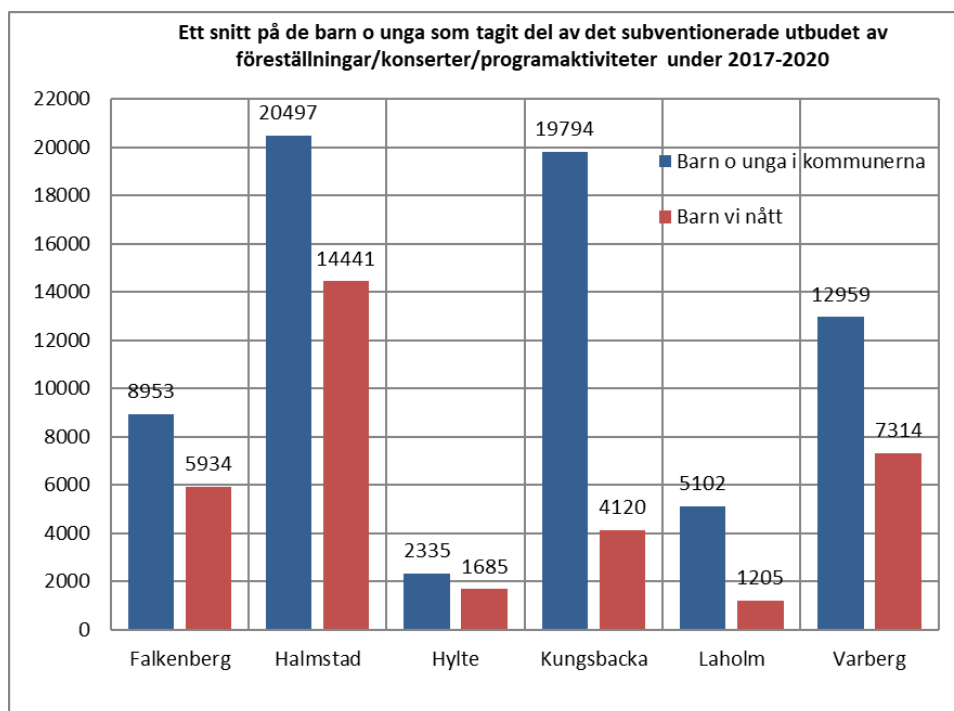
Andra erfarenheter och slutsatser som tagits vidare in i Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021–2024 som ska bidra till att förverkliga barn- och ungas rätt till kultur är de strategiska utvecklingsområdena breddat deltagande i kulturlivet, digital kulturutveckling, kultur och hälsa samt kultur och samhällsbyggnad.

Statistik över det subventionerade utbudet för barn och unga och hur det nått ut i kommunerna

Tabellerna nedan visar hur barn i olika kommuner nås av det subventionerade utbudet. Det framgår tydligt hur coronapandemin kraftigt påverkade hur många barn och unga som fick del av det subventionerade utbudet.

Subventionerat utbud för barn och unga 2-18 år, Kultur i Halland och Teater Halland

År	Antal deltagare	Barn och unga i länet	
2017	44 672	65 167	69%
2018	37 920	66 020	57%
2019	41 613	67 731	61%
2020	14 589	69 640	21%
Summa:	138 794	268 558	

Regionsamverkan Sydsverige

Det regionala samarbetet har stärkts genom och inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS). Målsättningarna anges i positionsapparet Ett enat Sydsverige för ett rikt Kultursverige, som antogs 2018.

Regionsamverkan Sydsverige samarbetar inom kulturområdet och har som målsättning att skapa en hållbar utveckling i Sydsverige till förmån för hela landet. Det gör man bland annat genom att medverka till utvecklingen av kultursamverkansmodellen i dialog med staten och genom att bedriva påverkansarbete i debattartiklar eller gemensamt framtagna remissyttranden. De viktigaste ståndpunkterna på kultursamverkansmodellen publicerades 2019 i en

debattartikel i Dagens Samhälle, Kultursamverkansmodell – inte bidragssnurra. Utskottet framför också gemensamt sina ståndpunkter vid de årliga dialogerna med kulturdepartementet och kulturministern och genomslaget för den samlade röst RSS utgör är långt större än om Halland agerat ensamt. Driftnämnden Kultur och skola har haft en central roll genom sin ordförande som tillika varit ordförande i RSS kulturutskott.

Det operativa arbetet har också varit givande och flera omfattande gemensamma insatser har genomförts. Här följer några exempel:

Dansamverkan Sydsverige har arbetat med treårigt projektstöd från Kulturrådet som bland annat genererat kunskapsdelning och tre produktioner som gått ut på turné i de sex samverkande länen. Den första gemensamma samproduktionen och största satsningen var Djurens karneval, en stor skolföreställning för barn från 9 till 11 år, som fick världspremiär i Falkenberg i februari 2020. Inför föreställningen genomförde Kultur i Halland workshoppar med barn som fick prova på att dansa utifrån föreställningens rörelser. Det blev 47 workshoppar med 940 barn i Kungsbacka, Falkenberg och Halmstad. Fem workshoppar i Falkenberg ställdes in på grund av pandemin. Föreställningen Djurens Karneval hann spelas 13 gånger innan pandemin gjorde att 54 föreställningar som skulle spelas i Sydsverige ställdes in. Turnén har återupptagits 2021.

En utbildning för kommunala tjänstemän inom området kulturella och kreativa näringar (KKN) genomfördes 2018–2019. Det övergripande temat för utbildningen var kommunens roll i utvecklingen av kulturella och kreativa näringar. Deltagarna kom från 20 kommuner i fem regioner med en mix av kultur-, näringslivs- och turistchefer. Från Halland deltog kommunerna Halmstad, Kungsbacka och Varberg. En spridningskonferens presenterade de bästa momenten från utbildningen och kompletterade dem med fler inslag för ungefär 150 politiker och tjänstepersoner.

De regionala biblioteksverksamheterna fokuserade 2018 och 2019 på förslaget till nationell biblioteksstrategi och arrangerade i samarbete med Kungliga biblioteket en välbesökt dialogkonferens med politiker och tjänstepersoner från hela södra Sverige. Likalydande yttranden på Demokratins skattkammare – förslag till en nationell biblioteksstrategi lämnades in av regionerna.

Inom bild & formområdet har man bland annat arbetat med att utveckla konstkritik och residensverksamhet. Man har också planerat kommande arrangemang, där det mest omfattande är Bästa Biennalen - samtidskonstbiennal för barn och unga som 2021 sprider sig från Ystad till att omfatta alla sex regioner.

Litteraturutvecklarna har arbetat fram Skrivyta Syd - ett konstnärligt utvecklingsprogram som startas 2021. Mer information finns i kapitlet Litteratur.

Styrelsen för Regionsamverkan Sydsveriges gav 2019 ett gemensamt uppdrag till utskotten kultur och regional utveckling att genomföra en filmutredning. Utredningens syfte var att undersöka hur de sex regionerna tillsammans skulle kunna öka förutsättningarna för filmproduktion i södra Sverige samt vilka strukturer och insatser som behövs för att stimulera en ökad filmproduktion. En extern utredare

presenterade sina förslag i rapporten Film och Tv-produktion som tillväxtmotor i Sydsverige. Samtliga regioner har ställt sig bakom framtagandet av en strategi.

Region Halland har liksom övriga regioner egna avtal med Southern Sweden Film Commission för att arbeta med att få fler internationella filmproduktioner till Halland.

Region Halland och kulturpolitikens genomförande

Driftnämnden Kultur och skola har ansvarat för den regionala kulturpolitiken såsom den beskrivs i Hallands kulturplan 2017–2020. Finansieringen av det regionala kulturpolitiska arbetet kommer dels från regionens egen budget, dels från statliga medel till regional kulturverksamhet. Detta medför både regionala och statliga målsättningar för det regionala kulturpolitiska arbetet.

Arbetet med att förverkliga utvecklingsmålen samordnas av Kultur i Halland som är en del av förvaltningen Kultur och skola. Uppdrag och medfinansiering fördelas till institutioner, kommuner, organisationer, konstnärer och kulturskapare. Därutöver drivs projekt och institutioner i egen regi och i samverkan med kommuner.

I Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021 – 2024 finns ett kapitel som beskriver hur Kultur i Halland arbetar med uppföljning av sina insatser. Där finns även en bilaga som beskriver lagstiftning på kulturområdet och en förteckning över kultur- bildnings- och idrottsverksamheter som finansierades av Region Halland under 2017–2020.

Den regionala rambudgeten för kulturpolitiken har under perioden ökat från 88 496 436 kr till 101 289 000 kr. Det är en ökning med 12 792 564 kr eller 14,45 %. Under 2020 fattade Regionfullmäktige även beslut om att rambudgeten ska anpassas till befolkningstillväxten.

Den statliga medfinansieringen har under perioden ökat från 27 680 000 till 30 297 000 kr. Det är en ökning med 2 617 000 eller 9,45 %. Den sammanlagda budgeten här därmed ökat från 116 176 436 kr till 131 586 000 kr. Det är en ökning på 13,26 %.

Under 2020 har staten fördelat ett utökad statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen för att mildra konsekvenserna av coronapandemin. Det utökade statsbidraget 2020 var 3 243 000 kr och fördelades till Teater Halland och Stiftelsen Halland läns museer.

Utvecklingsarbete som genomförts

Här följer en översikt över vad som förändrats inom de utvecklingsområden som fanns med i Hallands kulturplan 2017 – 2020. Den övergripande bilden är att dialog, samverkan och samarbete utvecklats och fungerat väl under perioden.

Det regionala kulturpolitiska arbetet har uppfyllt en stor del av sina målsättningar, men har inte lyckats med allt. I processen med att ta fram nuvarande kulturstrategi har ett antal utvecklingsbehov definierats. De tas inte upp i den här texten, läsaren hänvisas till Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021 – 2024 för att se vad som prioriterats.

Det har under perioden upprättats plattformar för dialog med både det civila samhällets distriktsorganisationer och ett samråd för professionella kulturskapare. Härigenom förs en kontinuerlig dialog om utvecklingsarbete och målsättningar.

Region Hallands sökbara kulturstöd möjliggör att utvecklingsarbete utförs både genom fritt konstnärligt skapande och möjligheter för konstnärer, kulturskapare och det civila samhällets föreningar att söka stöd för olika former av projekt som bidrar till att uppnå målen i Hallands kulturplan. Därutöver tecknas fyraåriga överenskommelser med olika parter från det civila samhället.

Detta innebär sammantaget att ett omfattande utvecklingsarbete delegeras till de parter som beviljas kulturstöd. Det är i denna rapport inte möjligt att gå in på alla de projekt som genomförts, men de bedöms som mycket betydelsefulla för att uppnå målen inom samtliga utvecklingsområden i hela Halland. Betydelsen av insatsen framgår av att budgeten för Region Hallands stöd till kulturutveckling har utökats. Sammanlagt har drygt 25 Mkr fördelats i sökbara kulturstöd under perioden. Statistik visas i kapitlet Konstnärer och kulturskapare samt i kapitlet om Coronapandemins konsekvenser.

Art Inside Out

Art Inside Out (AIO) etablerades 2016 av Region Halland och kommunerna i Halland och drivs gemensamt sedan dess, 2017 blev verksamheten inkluderad i kultursamverkansmodellen, vilket innebär att verksamheten också finansieras med statliga medel.

AIO har under perioden utvecklats till en välrenommerad kulturinstitution som bedriver konstnärliga residens i alla konstformer. Institutionen får ett mycket stort antal ansökningar från konstnärer runt om i världen som vill komma och arbeta i Halland för att utforska de teman och frågeställningar som undersöks på olika platser i kommunerna. Gästande konstnärer arbetar i sina processer tillsammans med institutioner, invånare och andra lokala aktörer. Det processinriktade arbetet bidrar till att skapa nya samarbeten och sammanhang där konsten tillför nya perspektiv.

Två residens har genomförts årligen, med undantag för 2020 då genomförandet av ett residens behövde skjutas fram till 2021 på grund av coronapandemin. Samtliga sex kommuner har sedan starten 2016 varit värdar för ett residens, Varberg, Laholm och Hylte kommun för två. Falkenberg har ett framskjutet värdskap från 2020.

För att synliggöra de konstnärliga processerna och dokumentera den kunskap som produceras under varje residens produceras sedan 2018 AIO Journal, ett digitalt magasin, som utkommer med ett nummer per residens. AIO Journal publiceras, på

svenska och engelska, på Art Inside Outs webb. Där samlas fördjupande läsning och dokumentation. AIO Magasin återanvänder material från AIO Journal och publicerar det i tryckt form. AIO Magasin distribueras till de halländska biblioteken och kulturinstitutioner i Sverige och Norden.

En ung redaktion följer residensen och blir publicerade i AIO Journal. Det introducerades 2018 vid residenset i Halmstad. Fem ungdomar blev efter en utlysning antagna att ingå i Ung redaktion. De fick tre utbildningstillfällen där arbete i olika medier och kulturstilar introducerades. Ett annat exempel på aktivitet är den workshop med barn och unga som genomfördes under residenset i kulturarvsbyn Äskhult 2018. Barn från 9 till 13 år fick med hjälp av VR-teknik bygga en påhittad planet utifrån deras tankar om framtiden på en kulturarvsplats.

AIO har under 2020 varit sammankallande för ett nystartat nationellt nätverk för konstnärliga residens. En första nationell nätverksträff genomfördes digitalt 2020.

AIO har sedan 2018 samverkat med Teater Halland för att skapa samtalsserien Skavet som genomförs i teaterns lokaler. Skavet är ett samtal med inbjudna gäster och publik om det som ”skaver” i oss. Det kan vara frågor som rör samhället och dagsaktuella händelser eller tankar om demokrati och yttrandefrihet.

2018 inledde Art Inside Out ett samarbete med Kultur i Väst med syfte att skapa ett konststartsövergripande forum där konstnärer inom olika konstgenrer kan samverka och utforska konstnärskap tillsammans. Deltagarna har varit utövare från alla konstfält som är verksamma i Halland och Västra Götaland. Mixed Minds har genomförts tre gånger och har sedan 2019 stöd från Kulturrådet.

Bild och form

Konstinstitutionerna har en central roll inom bild- och formområdet. Den mest omfattande satsningen under perioden har varit renoveringen och tillbyggnaden av Hallands Konstmuseum. Konstinstitutionernas utveckling beskrivs i kapitlet Kulturinstitutionerna.

Konst i Halland är ett regionalt resurscentrum, med bas på Hallands konstmuseum, som arbetat utifrån en fyraårig överenskommelse och i nära samverkan med Region Hallands konstutvecklare. Verksamheten har bland annat tillhandahållit konstnärer sökbara nationella och internationella utbytesprogram, fortbildning och information som kan underlätta för konstnärernas yrkesliv. Konst i Halland samordnar även nätverket för konstinstitutioner i regionen och har därmed en viktig roll i förverkligandet av handlingsplanen för Attraktiv konstregion. Konst i Halland samverkar även med kommunerna i konstpedagogiska projekt som Jaget och laget – fotbollskultur i serieformat 2020 och Konstexpressen som är Hallands Konstmuseums/Konst i Hallands mobila konstpedagogiska resurs som främjar samverkan mellan barn och unga och professionell kulturverksamhet.

Handlingsplan för attraktiv konstregion tillsammans med Hallands kulturplan har varit av stor vikt i Konst i Hallands arbete. Skrivningen ”Området bild- och

formkonst är en styrka som ska tas tillvara för att utveckla Halland till en av Sveriges mest attraktiva konstregioner” har bidragit till att kommunala och regionala resurser slutit upp och nu arbetar mot en gemensam tydlig målbild som både handlar om konstens oberoende kraft och dess betydelse som besöksmål och för destinationsutveckling. Det goda samarbetsklimat som utvecklats mellan olika parter bedöms som starka och avgörande tillgångar i utvecklingsarbetet under nuvarande kulturplanepreiod.

Ett exempel är utställarnätverkets satsning på den gemensamma tematiken Mode: Yta med djup, vilket lett fram till att under 2021 utställningar, föreläsningar och programverksamhet presenteras i hela Halland.

Ett annat exempel på det långsiktiga utvecklingsarbete som initierats är projektet Konstdestination Halland – ett samverkansprojekt med konst som reseanledning som planerats under perioden men genomförs 2021–2022 med Näringslivsavdelningen/Visit Halland som projektägare i samverkan med Kultur i Halland och Konst i Halland. Syftet är att stärka samverkan mellan konstens aktörer, besöksnäringen och de kommunala och regionala destinationsutvecklande verksamheterna med målet att lyfta Halland som attraktiv konstregion.

Inom bild och formområdet har fyraåriga överenskommelser, utöver de som beskrivs i kapitlet Kulturinstitutioner, även tecknats med föreningen Konstliv Halland, som samlar yrkesverksamma konstnärer och konsthantverkare med säte i Halland, för deras genomförande av konstrundan. Arrangemanget har stor betydelse eftersom det både samlar en bred publik och möjliggör intäkter för medlemmarna. Den 25:e konstrundan kunde genomföras 2020, men utan samlingsutställning och utifrån rådande restriktioner.

Högre konstnärliga utbildningar saknas i Halland, men för att bidra till återväxten av halländska konstnärer startades hösten 2018 Hallands konstskola, en tvåårig konstnärlig grundutbildning. Skolan erbjuder studier på heltid och är en del av Katrinebergs folkhögskola förlagd till Halmstad.

Region Halland tillämpar enprocentregeln för konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer där upphandling ska göras i enlighet med Lag om offentlig upphandling. Arbetet med att ta fram en rutin för upphandling och placering av fast konst vid nybyggnation skulle ha samordnats med Riktlinjer för fastighetsprocessen i samarbete med Regionfastigheter har inte påbörjats som planerat. Orsaken är vakans under 2020. Det arbetet förs därför över till nuvarande kulturplanepreiod.

Film

Region Halland har förbättrat förutsättningarna för professionell regional film i Halland genom produktionsstöd, filmutbildning, nationella residens, utlåning av teknik, redigeringsstationer och studio. Utifrån en fyraårig överenskommelse med Katrinebergs folkhögskola och dess filmlinje har Filmhuset fungerat som ett resurscentrum för film. Stöd har årligen även beviljats till arrangörer såsom Svenska

filmdagarna i Laholm, en viktig visnings- och mötesplats för svensk film. Hallands filmfestival etablerades 2020 för att tillhandahålla ett forum för regelbunden visning av regionalt producerad film.

Filmresurscentrum har genomfört kompetensutveckling för pedagoger från fyra av kommunernas kulturskolor och fritidsgårdar för att genom goda exempel och praktisk övning skapa goda förutsättningar för dem att arbeta med filmskapande med och av barn och unga. Filmkurser har genomförts på somrarna i åldersgrupperna 12 – 16 och för tjejer 14 – 22. Syftet är att deltagarna ska få kunskaper som gör det möjligt att söka och antas till filmutbildningar. Vanligtvis äger kurserna rum på Katrinebergs folkhögskola, men 2020 genomfördes de i samarbete med frigruppen Falkenbergs Teater Smedjan.

Det finns två filmutbildningar i Halland: Sturegymnasiets spetsutbildning film i Halmstad har riksintag och på Katrinebergs folkhögskola finns Filmlinjen som samverkar med skolans skådespelarlinje. Utbildningarna lägger en grund för framtida filmskapare och är en väg till högskoleutbildning inom film.

Ungdomstävlingen PLAY för kortfilm, som startade 2007, genomfördes stadigt under perioden, och bidrog till halländskt tävlande och priser i den nationella kortfilmstävlingen Novemberfestivalen.

Det är ett exempel på hur Region Hallands filmutvecklande arbete bland annat prioriterar att skapa en brygga från utbildningarna och in i ett professionellt filmskapande. Arbetet görs även genom insatser som Doc Out West, ett utvecklingsprogram som vänder sig till dokumentärfilmare, deltagande i International Youth Media Summit, rådgivning och mentorskap samt stöd till filmproduktion av unga talanger från Halland.

Utvecklingsarbete inom filmområdet genomförs även i samverkan med Regionsamverkan Sydsverige, ett resultat är det avtal som skrevs med Southern Sweden Film Commission 2020 om att arbeta för att få fler internationella filmproduktioner till Halland. Rapporten Fler filminspelningar till Halland arbetades fram för att fånga upp utredningen Fler filminspelningar till Sverige som regeringen tillsammans med Tillväxtverket och Svenska Filminstitutet lade fram 2017.

Projektet VRoom, som skapades i samverkan med Högskolan Halmstad och Region Halland blev en tröskelsänkare som introducerade möjligheterna med digital teknik för visualisering, innovation och utveckling inom kultur och utbildning. Projektet bidrog till arbetet med att utveckla projektet VIAkub Halland som beskrivs i avsnittet Kulturella och kreativa näringar.

Under perioden har några kommuner dragit ner på filmverksamhet i kulturskolorna, vilket påverkat filmens ekosystem generellt. Färre ungdomar ges chansen att se möjligheterna med att jobba inom exempelvis film, och det kan bli en nackdel för kompetensförsörjningen för filmbranschen i Sverige.

Folkbildning och föreningsliv

Samverkan med och stöd till folkbildning och föreningsliv beskrivs i kapitlet Det civila samhället.

Här beskrivs endast regionala politiska beslut som fattats under perioden och som har påverkat förutsättningarna för distriktsorganisationer som arbetar med folkbildning och föreningsliv i länet.

En översyn av Region Halland regelverk för stöd till distriktsorganisationer har slutförts. Driftnämnden Kultur och Skola beslutade 2020 om ett uppdaterat regelverk gällande barn- och ungdomsverksamhet, folkbildningsverksamhet, nykterhetsverksamhet, pensionärsverksamhet samt idrottsverksamhet som infördes som nytt område. Regelverket gäller från och med 2021 och kompletterar Regionstyrelsens nya övergripande regelverk för Region Hallands bidragsgivning till distriktsorganisationer som fastställdes 2020. En nyhet var att idrottsverksamhet inkluderades i regelverket.

Driftnämnden Kultur och skola har vid två tillfällen 2020 tagit beslut i syfte att motverka de negativa konsekvenserna av coronapandemin. Beslut fattades om att stöd till distriktsorganisationer i Halland ska baseras på 2019 års nivåer. Det gjordes för att organisationerna och deras verksamhet inte skulle påverkas negativt av att verksamhet inte kunnat bedrivas som vanligt. Beslutet omfattar barn- och ungdomsorganisationer, pensionärsorganisationer, nykterhetsorganisationer, studieförbund och idrottsrörelsens organisationer RF-SISU Halland och Hallands parasportförbund.

Nämndens beslut och de av förvaltningen prioriterade insatserna bedöms ha haft stabiliserande effekt för folkbildningsarbete och föreningsliv på distriktsnivå.

Föreningar som är verksamma på lokal nivå omfattas inte av regionala verksamhetsstöd och är därigenom hänvisade till att söka projektstöd, däribland det regionala Expresstödet som fick nya ramar och kraftigt utökad budget.

Kulturarv

Kulturplaneperioden inleddes med att Kulturarvspropositionen blev antagen och att museilagen infördes. Det är en indikation på att kulturarvsområdet blivit mer politiskt angeläget.

Region Halland, Länsstyrelsen och kommunerna har ett gemensamt ansvar för att vårt kulturarv bevaras, brukas och utvecklas. Region Halland har samordnat nätverket Kulturarv Halland, som samlar alla offentligt finansierade aktörer inom kulturarvsområdet som verkar i hela regionen. Samarbetet har utvecklats positivt under perioden. Kommunerna har succesivt engagerat sig i arbetet. Kultur i Halland har under kulturplaneperioden även utökats och fördjupats det redan goda samarbetet med Länsstyrelsen Halland.

Region Halland samordnar årligen de viktiga och välbesökta publika händelserna arkeologidagen och kulturarvsdagen då även det civila samhällets aktörer är delaktiga med programpunkter.

Av central betydelse är Hallands kulturhistoriska museums inklusive Kulturmiljö Hallands verksamhet. Kulturmiljö Hallands har arbetat framgångsrikt med flera stora arkeologiska utgrävningar, byggnadsantikvariska undersökningar och frågor om hur man bäst tar hand om, använder och utvecklar de halländska kulturmiljöerna. Bland uppdragen fanns ett nytt Kulturmiljöprogram för centrala Falkenberg stad (antaget 2021). Museets övriga verksamhet beskrivs i kapitlet Kulturinstitutioner.

Laholms kommun har under perioden arbetat intensivt med restaurering och samarbeten för att åter kunna öppna Lugnarohögen för besökare. Därmed kan en gravhög med skeppsgravsättning från yngre bronsåldern, efter att ha varit stängd ett flertal år, återigen besökas, nu både digitalt och på plats i Hasslöv.

Falkenbergs kommun har som tidigare nämnts i kapitlet Kulturinstitutioner framgångsrikt utvecklat sitt kulturhistoriska arbete genom den nya museiorganisationen Rian.

I Kungsbacka kommun finns Äskhults by som sedan 2004 är ett av regionens tre kulturreseervat. Kungsbacka kommun valde ut Äskhult för det residens som genomfördes av Art Inside Out 2018. Den övergripande frågan var huruvida samtidskonsten kan hjälpa oss att förstå oss själva och vår historia genom nya gestaltningar och tolkningar av det förflutna.

Varbergs kommun valde också att undersöka sitt kulturarv med hjälp av Art Inside Out och residenset Egenomsorg och arvet efter kurorten genomfördes 2019. Residenset syftade till en aktivering av arvet efter kurorten med utgångspunkt i kulturmiljöer, livsberättelser, föremål och arkivmaterial samt en kritisk reflektion kring vår historieskrivning.

Länsarkivarien har vid både residensen bistått konstnärerna med kunskap och guidning i arkivdepån på Varbergs fästning. Arkiv Halland bevarar en del av kulturarvet i Halland i form av arkivhandlingar från föreningar, företag, privatpersoner, stiftelser eller liknande. Verksamheten beskrivs i kapitlet Regional enskild arkivverksamhet.

Varbergs kommun har med stöd i en fyraårig överenskommelse med Region Halland fördelat anslag för att stärka kulturmiljöerna Varbergs fästning och Världsarvet Grimeton Radiostation. Det har bidragit till genomförandet av bland annat Medeltidsdagarna på Varbergs fästning, som arrangeras av Hallands kulturhistoriska museum, och att det före detta transformatorrummet i sändarsalen på Världsarvet Grimeton restaurerats och gjorts tillgängligt för besökare.

Hylte kommun har genom en fyraårig överenskommelse med Region Halland medverkat till att bistå Unnaryds bonadsmuseum och arbetet med den kulturhistoria som bevaras och levandegörs där.

Hallands bildningsförbund har utifrån en fyraårig överenskommelse med Region Halland arbetat som hembygdsrörelsens regionala organ med ansvar för utvecklingsstöd till hembygdsrörelsen. Hallands bildningsförbund har under perioden även genomfört en dokumentation av finska krigsbarns berättelser som kompletterats med berättelser i form av utställning, bok, och film.

Region Halland har i samarbete med Länsstyrelsen Halland skapat en digital karta för att ge barn och unga tillgång till den lokala kulturmiljön. Kartan, Expedition kulturarv, riktar sig till grundskolor i hela Halland. Förhoppningen är att kartan ska användas både i undervisning och fritidsverksamhet. Tips och idéer på hur man kan använda sig av kartan i undervisningen finns i lärarhandledning. Det är lätt att upptäcka, läsa om och besöka de lämningar och kulturmiljöer som finns i närområdet.

Region Halland hade även en projektledande roll när Hallands dansk-svenska historia uppmärksammades genom ett jubileumsår som uppmärksammade färdigställandet av Halmstads slott och Varbergs fästning. Det övergripande temat för arrangemanget #jubileum400, som genomfördes 2018–2019, var 1600-talet och Hallands långa historia som ett gränsland. Jubileumsåret var ett samarbete med Länsstyrelsen i Hallands län, Statens fastighetsverk, Halmstads kommun och Varbergs kommun med samverkan från bland annat Hallands Konstmuseum och Hallands kulturhistoriska museum.

Kulturarvsmiljöerna i Halland är attraktiva besöksmål och platser för rekreation och lärande som kan tillvaratas och utvecklas ytterligare. Region Halland tillhandahåller genom Visit Halland besöksinformation om ett urval kulturhistoriska platser genom webbplats och appen A day in Halland. Därutöver skapas publicitet via kampanjer bland annat i sociala medier.

Med avstamp i den Politik för gestaltad livsmiljö som antogs av riksdagen 2018 har Region Halland tillsammans med kommunerna i den nuvarande kulturstrategin lyft betydelsen av konst, kultur och kulturarv som en integrerad del av våra fysiska vardagsmiljöer. Ambitionen om ett breddat gemensamt arbetet där detta integreras i dialogen om samhällsbyggnadsfrågor initierades under 2020 och är ett strategiskt prioriterat utvecklingsområde.

Kulturella och kreativa näringar

En av Region Hallands uppgifter är att stötta företag som vill utvecklas och växa på ett hållbart sätt. Region Hallands näringslivsavdelning och förvaltningen Kultur och skola ansvarar för det utvecklingsarbete som planerats och genomförts under perioden. De insatser som gjorts för kulturella och kreativa näringar kompletteras och samverkar med insatser som gjorts nationellt och lokalt.

I Halland finns cirka 2 000 KKN-företag och ungefär 3 200 personer arbetade inom sektorn innan coronapandemin slog till. Det svarade för 2,3 procent av den totala sysselsättningen i länet. Hur siffrorna ser ut nu är oklart men vi vet att fram till juni

2021 var Kulturella och personliga tjänster mest drabbad av de varsel som lades. En stor del av företagen inom området är dock soloföretagare, många av dem drabbas än hårdare eftersom de inte passar in i de nuvarande trygghetssystemen. De faller ofta mellan skyddsnetten.

Befintliga stöd till KKN-sektorn i Halland har tillhandahållits genom följande insatser:

- Timbanken som är ett stöd för alla som ska starta eller utveckla ett företag i Halland. Region Halland och de halländska kommunerna står bakom Timbanken.
- Företagsfrämjande organisationer och Region Hallands näringslivsavdelning har kontinuerligt erbjudit olika typer av medfinansiering och insatser för att stärka Hallands företag.
- Konstnärligt skapande och kulturellt utvecklingsarbete medfinansieras av Region Halland genom sökbara kulturstöd och arbetsstipendier samt genom fyraåriga överenskommelser som görs med konst- och kulturorganisationer.

Särskilda insatser för KKN-sektorn genomförs genom projekt. Nedan nämns de mest omfattande:

Region Halland deltog i planering och genomförande av en utbildning för kommunala tjänstemän i Sydsverige inom området kulturella och kreativa näringar som genomfördes 2018 – 2019. Insatsen beskrivs i kapitlet Regionsamverkan Sydsverige.

VIAkub Halland som drivs av Region Halland och Högskolan i Halmstad med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden gick in i sin genomförandefas 2020 efter att ha beviljats stöd. Projektet vänder sig till små och medelstora företag i Halland inom branscherna kultur, utbildning och besöksnäring samt till organisationer inom offentlig verksamhet och till andra aktörer som bedriver utvecklingsarbete inom berörda områden.

Under hösten genomfördes två digitala workshoppar i kunskapshöjande syfte, ett öppet hus i form av en livesändning samt två längre utvecklingsprojekt med företag och studentmedverkan i kunskapshöjande- och forskningssyfte. 23 företag deltog. Coronapandemin påskyndade digitaliseringsprocessen av VIAkub Hallands arbetssätt.

Högskolan i Halmstad har presenterat ett tillvägagångssätt för hur forskningen ska bedrivas inom projektet och inlett arbetet. Projektets forskningsinsatser och samverkansdelar har knutits till högskolans ordinarie utbildningsverksamhet, som delmoment i kandidatprogrammet Kultur och samhällsutveckling och i Förskollärarytbildningen.

Samarbete etablerades även med Impact House Halland och VIAkub Hallands fasta arena har etablerats i deras lokaler i Varberg.

2020 tecknade Region Halland ett samarbetsavtal med Falkenberg kommun som innebär att en plattform och resurs etableras för att, med Rian som bas, samla och

sprida kunskap om lokala tillverkningsmöjligheter från slöjd till industri. Verksamheten SPOK Halland (samtida produktion och konsumtion) etablerades utifrån detta i början av 2021. Konceptet SPOK etablerades i Skåne 2016 och i Västra Götaland 2020. Blekinge ligger i fas med Halland. Härmed finns även ett nätverk för det utvecklingsarbete som ska göras för att bidra till det lokala näringslivet, bevara och tradera kunskap, skapa förutsättningar för hållbar utveckling samt främja etablering av industri.

Kultur och hälsa

Under perioden har omfattande pilotprojekt genomförts och Kultur i Halland har tillsammans med Regionkontoret/Hälso och sjukvård samt Hallands bildningsförbund arbetat fram ett förslag på en modell för kulturunderstödd rehabilitering.

Kulturunderstödd rehabilitering är en metod för att med hjälp av kulturaktiviteter förbättra hälsan och underlätta återgång till arbete eller studier för personer sjukskrivna för stressrelaterade besvär, lättare till medelsvår psykisk ohälsa och ospecifik smärta. Syftet är att deltagarna ska stärkas socialt, fysiskt och mentalt för att kunna bryta sjukskrivning och förkorta vägen tillbaka till arbete eller studier.

Piloter skulle ha ägt rum i en eller två kommuner men insatserna har skjutits fram till 2021 på grund av coronapandemin.

Under perioden har också betydande pilotprojekt och metodutveckling genomförts inom områden som dans för Parkinson, dans för dementa, dans för strokepatienter och dans för seniorer. Syftet var att bidra till att genom rörelseaktiviteter utjämna hälsoskillnader för grupper som drabbats av Parkinson, demens och stroke, samt för ökat välmående och rörlighet för seniorer på äldreboenden.

Under 2018 utökades Dans för Parkinson genom Studieförbundet Vuxenskolan som med stöd från Kultur i Halland erbjöd verksamheten i fem halländska kommuner. Halmstad kommun utbildade en av sina aktivitetsledare genom Nätverket Dans för Parkinson och erbjöd därefter kostnadsfri dans en gång i veckan för personer med Parkinson.

Halmstad Högskola och Akademin för hälsa och välfärd genomförde 2018 och 2019 en studie som kom att omfatta sjuttio Parkinson-dansare i Halland. Resultaten presenterades i rapporten Dansen gör skillnad – ”Jag kan trots sjukdomen Parkinson”. Studien klargör vilka effekter och resultat som uppnåtts genom Region Hallands pilotprojekt. Professor Kristina Ziegert presenterade resultaten vid en nordisk konferens om hur dans inverkar på personer med Parkinsons sjukdom.

Även personer med andra sjukdomar såsom MS, stroke och hjärntumör, erbjöds under 2018 att delta i Röst och balansträning samt kreativ dans. Samtliga deltagare redovisade positiva effekter på det egna välbefinnandet.

Från och med 2018 har professionella dansutövare i Halland utbildats i att kunna leda dansgrupperna. Fysioterapeuter, logopedier och läkare fick uppleva danssammankomsterna för att få en inblick i verksamheten. 2018 genomfördes Sveriges och Nordens första dansläger för personer med Parkinson. Region Halland var tillsammans med ytterligare två regioner, Parkinsonförbundet samt Folkuniversitetet/Balettakademin Stockholm värdar för arrangemanget.

Under tre dagar i juni 2019 genomfördes Hallands första dansläger för personer med Parkinson på Löftadalens folkhögskola. Danslägret samlade 60 deltagare. Sju danspedagoger med specialutbildning kring anpassad dans arbetade tillsammans med Hugo Tham från Region Halland. Metoden som används baseras på forskning och har utvecklats för målgruppen av Dance for PD (Brooklyn, New York). Danslägret arrangerades av Nätverket Dans för Parkinson och subventionerades av Parkinsonförbundet Sverige, Region Jönköpings län, Balettakademin Stockholm och Region Halland.

Kompetenshöjande insatser har även genomförts för personer som ska arbeta med Dans för hälsa, ett arbete som beskrivs i kapitlet Dans.

Region Halland genomförde 2019 sammanhängande terminskurser och workshoppar för personer med Parkinson och stroke samt pilotworkshoppar inom äldreomsorgen med fokus på kognitiv sjukdom. 111 sammankomster genomfördes. I samarbete med en regional vårdcentral i Laholm genomfördes ett pilotprojekt kring hur kulturaktiviteter kan vara en del av rehabiliteringen för långtidssjukskrivna. Inom piloten erbjöds somatisk rörelse, dans och drejning under 20 sammankomster.

Under samma år genomförde Region Hallands utvecklare en stor mängd föreläsningar för personal, politiker och allmänhet kring Dansens mervärden generellt och speciellt för personer med kognitiv sjukdom.

Litteratur

Litteratur infördes som regionalt utvecklingsområde 2017. För att stärka utvecklingsmöjligheterna för författare som är bosatta och verksamma i Halland har som en följd av detta två nya stödformer utvecklats: kritikstöd samt lektörs- och redaktörsstöd. Därutöver har stöd till utgivning av litteratur av halländskt intresse införts.

Kritikstödet för halländska författare är den mest omfattande insatsen. De författare som beviljas utvecklingsstödet får sin senaste bok läst av två litteraturkritiker, som sedan för ett samtal inför en inbjuden publik. Det offentliga samtalet publiceras även som poddradio. Den litteraturintresserade allmänheten får härigenom tillgång till reflekterande samtal om böcker av halländska författare.

Konst- och kulturkritikens betydelse för det offentliga samtalet om konst och kultur lyftes vidare till ett eget utvecklingsområde i den nya regionala kulturstrategin.

Det lektörs- och redaktörsstöd som utlystes och fördelades 2020 var ett mindre stöd som fördelades till sju professionella författare som är bosatta och verksamma i Halland, för att de ska kunna anlita och samarbeta med en lektor eller redaktör under skrivprocessen fram till utgivning.

Hela Halland läser är en regionomfattande bokcirkel och mötesplats för läsande som funnits sedan 2014. Den har blivit en tradition och är ett positivt exempel på vad som skapas i samverkan. En bok av en hallandsbördig författare, eller med ett tema som utspelar sig i länet, väljs ut och författarbesök med boksamtal genomförs på folkbiblioteken i samtliga kommuner.

Halländsk bokmässan är ett annat tillfälle för allmänheten att träffa författare, förlag och litterära sällskap med förankring i länet. Mässan har genomförts i samarbete mellan Hallands författarsällskap, biblioteken i de halländska kommunerna och Region Halland, och under perioden ägt rum på kulturhusen i Kungsbacka och Varberg. 2020 förhindrade coronapandemin genomförandet. Mässans betydelse bekräftas av beslutet att samtliga kommuner rullande ska stå för värdskapet.

Ett tredje exempel på läsfrämjande satsning är det treåriga projektet Garanterat bra böcker som genomförs i Varberg. Personal har fortbildats och arrangemang har skapats för att sprida litteratur som Kulturrådet tillhandahåller inom ramen för sitt stöd till kvalitetslitteratur. Läsfrämjande insatser beskrivs även i kapitlet Regional biblioteksverksamhet.

Skrivyta Syd är ett konstnärligt utvecklingsprogram som tagits fram av litteraturutvecklare inom samarbetet för Regionsamverkan Syd. Skrivyta Syd är en 1-årig utbildning där sex författare från sex regioner har valts ut bland de sökande. Utbildningen består av litterära residens, individuell manushandledning av etablerade författare och coacher, text- och litteratursamtal med övriga deltagare och andra författare, samt branschträffar. Det första residenset genomförs 2021.

Avslutningsvis ska lyftas fram att det bildats ett nätverk av unga översättare. De vill med Halland som bas arbeta med att översätta och introducera litteratur från andra språkområden på svenska. Den här organiseringen bedöms ha betydelse för det litterära Halland genom den mötesplats för yrkesverksamma översättare som etablerats och genomförts med stöd från Region Halland.

Regional biblioteksverksamhet

Regionbiblioteket arbetar i dialog och samverkan med kommunal och regional biblioteksverksamhet samt i samverkan inom Regionsamverkan Sydsverige. Samverkan sker även med nationella insatser för biblioteksutveckling som genomförs genom regionbibliotekets nätverk och personal. Särskilt viktigt är projektet Digitalt först med användaren i fokus som är en omfattande insats av Kungliga biblioteket för att öka digitala kompetenser hos biblioteksanställda.

Regionbiblioteket har även genomfört omfattande insatser som har samspelat med nationella medel för Stärkta bibliotek. Dessa har varit sökbara och fördelats till

folkbibliotekens arbete med ökad tillgänglighet för bibliotekslagens prioriterade grupper: barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska. Regionbiblioteket har tillfört en utveckeltjänst som tillsammans med folkbiblioteken gjort en systematisering som kan ligga till grund för arbetet med nationella minoriteter, detta strukturerade arbetssätt implementeras nu av samtliga folkbibliotek i länet.

Läsombud i omsorgen är en verksamhet som sker i samverkan som en viktig del av den demokratiska processen. Läsombud i LSS och äldreomsorgen och frivilliga högläsare ger tillgång till litteratur och information. Det är inte bara ett enkelt sätt att tillgängliggöra det lästa ordet utan högläsning ger även stimulans, närhet och kunskap samt möjliggör delaktighet i samhället. Läsombud inspirerar även sina kolleger som stöd och kunskapsdelare om läsning i omsorgen. Regionbiblioteket har under perioden arbetat för högläsare och läsombud och de samarbetsytor som möjliggör verksamheten.

Arbete för läsfrämjande för prioriterade grupper sker även genom två nätverk, ett med inriktning på barnverksamhet och ett för ungdomsverksamhet på bibliotek. Ett exempel på insats som arrangeras är den årliga Bokpratstafetten som skapar gemensam kunskapsdelning kring nyutkommen barn- och ungdomslitteratur med läsfrämjande och metodutveckling som mål. Ungdomsnätverket fokuserade 2019 och 2020 på insatser för att främja psykisk hälsa hos unga inom ramen för en verksamhetsövergripande samverkan mellan kommuner och region kallad Psyklyftet. Som en del av arbetet startades Instagramkontot Bokakuten som drivs av bibliotekspersonal som arbetar med unga i Halland. Där erbjuds läs-, skriv-, musik- och annan biblioterapeutisk inspiration och tankar för välbefinnande, självomsorg och hopp. Därutöver fungerar insatsen som fortbildning för bibliotekspersonal som arbetar med unga i Halland. Arbetet relaterar till de insatser som beskrivs under kapitlet Kultur och hälsa.

Skolbibliotek är en viktig resurs för barns och ungas utbildning och utveckling. Regionbiblioteket genomförde 2018–2019 en kartläggning av situationen för skolbiblioteken i Hallands grundskolor. Resultaten publicerades 2020 under titeln Lånestationsträsket och omöjlighetsverksamheten – En rapport om situationen vid skolbibliotek på grundskolor i Halland. Rapporten ligger till grund för fortsatt utvecklingsarbete inom området. Kompetensutveckling genom Ledarskap för skolbibliotekarier genomfördes två gånger 2019.

Små barns språkutveckling är sedan 2017 ett prioriterat område för Region Halland, resurser avsätts för att tillsammans med kommunerna driva och samordna arbetet. Regionbiblioteket ansvarar för arbetet genom Språkstart Halland som tagit fram en modell med arbetsmetodik, material och kampanjer som ska inspirera och uppmuntra föräldrar och andra vuxna att hjälpa små barn att utveckla sitt språk.

Hylte kommun blev 2018 först ut med att implementera Språkstart Halland och erbjuder hembesök i språkstimulerande syfte till alla familjer med små barn vid 6 och 11 månaders ålder, samt en information till målsman när barnen är 3 år. Språkpaketen som lämnas över vid dessa tre tillfällen är mycket uppskattade. Utöver detta bjuder Hylte in språkstartsbarne till en konsert vid 18 månader samt har populära babycaféer på alla tre biblioteken. Språkstart Halland har också bidragit till

att Hyltebiblioteken numera samarbetar kontinuerligt med BVC, Öppna förskolan, Vårdcentralens psykolog och socialtjänsten för barn och unga.

Kungsbacka inledde 2019 sitt arbete med Språkstart Halland genom insatser i områdena Hålabäck och Fjärås. Halmstad kommun har genomfört en pilotstudie som låg till grund för kommunens fortsatta arbete med små barns språkutveckling. Varbergs kommun har beslutat genomföra en utredning kring sitt arbete med små barns språkutveckling. I samtliga kommuner har under perioden funnits mer eller mindre aktiva språknätverk.

Språkstart Halland har under alla år genomfört kunskapsdagar med fokus på små barns språkutveckling. 2020 arrangerades en kunskapsdag på temat Barns rätt att höras – att sjunga, läsa, prata och leka med barn i förskoleåldern. Syftet var att öka kunskapen kring små barns språkutveckling och stärka samverkan. 120 deltagare från olika professioner deltog. Region Halland tillförde 2020 även en forskningstjänst, baserad inom logopedin, för att skapa vetenskaplig kunskap om arbetet med små barns språkutveckling.

Språkstart Halland har även skapat och publicerat Dela Språket som är en digital pekbok på Instagram som visar hur föräldrar med små medel kan ge sina barn större ordförråd. Vid tre tillfällen har kampanjer med olika teman gjorts, sommaren 2019, våren 2020 och under december 2020. Dela språket fick snabb spridning och över 2600 följare. Utifrån efterfrågan från professionerna utformades en flyer med bilder och text från Instagramkontot. Den tryckta informationen delas ut till föräldrar vid besök på BVC- och logopedmottagningar samt sprids via bibliotek och förskolor.

De insatser som beskrivs i kapitlet litteratur är i flera stycken en del av samverkan mellan biblioteken i regionen.

Regional enskild arkivverksamhet

Den regionala enskilda arkivverksamheten hjälper föreningar och företag att hålla ordning på sina handlingar och bevara dem för framtiden, i verksamheten ingår även att bevara arkiv efter upphörda föreningar och företag samt privatpersoners efterlämnade handlingar. Därigenom bevaras viktiga delar av kulturarvet i Halland.

Länsarkivriefunktionen är placerad inom Stiftelsen Hallands läns museer med uppgift att utveckla och stödja den enskilda arkivsektorn. Arbetet görs utifrån den fyraåriga överenskommelse som tecknats med Region Halland.

Länsarkivarien har också fungerat som rådgivande instans för Teater Halland, Grimetons Radiostation och hembygdsföreningar i länet om hur arkiv ska hanteras, vårdas och tillgängliggöras. I samband med Art Inside Outs residens i Äskhults by och Varberg har de enskilda arkiven tillgängliggjort underlag för konstnärernas arbete. Arkivens dag arrangeras varje år i samarbete med biblioteken på flera av de halländska orterna.

Vid årsskiftet till 2021 genomfördes ett samgående mellan de olika enskilda arkivföreningarna i länet, Folkrorelsernas arkiv i norra Halland, Folkrorelsernas arkiv i södra Halland samt Hallands Näringslivsarkiv, som gick samman och bildade Arkiv Halland. Hallands Arkivförbund avvecklades. En ny styrelse inrättades och tre försvann. Samverkansfördelarna har varit drivkraften för omorganisationen. Det finns fortsatt en arkivdepå i Halmstad och en i Varberg.

Lokalerna har byggts om för det som var Folkrorelsearkivet i Varberg, nu Arkiv Halland. Det har gjorts för att skapa förutsättningar för att ta emot studiegrupper, skolklasser samt arrangera föreläsningar och möten. Ombyggnationen finansierades till stor del med stöd från Varbergs sparbanksstiftelse.

Efter omorganisationen och ombyggnationen av lokalerna bedöms förutsättningarna för fortsatt verksamhetsutveckling som goda.

Under 2019 presenterade den nationella Arkivutredningen ett betänkande, det kan leda fram till en ny arkivlag som förväntas omfatta enskilda arkiv. Förhoppningar finns att Riksarkivet ska bidra med tydliga riktlinjer för arbetet med e-arkiv. Det är ett angeläget utvecklingsområde för de den regionala arkivverksamheten.

Scenkonst

Dans

Rum för Dans är en institution med två dansscener som presenterar föreställningar och genomför gästspel, samproduktioner och workshoppar på flera platser i Halland. Institutionen drivs gemensamt av Region Halland, Kungsbacka kommun och Falkenbergs kommun sedan 2011.

Den halländska modellen för att driva dansinstitution är unik och bidrar både till utveckling och förnyelse av konstområdet och presenterar den samtida danskonsten för sin publik i Halland. Hemmascenerna är Kungsbacka Teater och Falkhallen och gästspel förläggs ibland till andra delar av regionen. Under de fyra åren har ett högkvalitativt program presenterats för publiken i Halland. Programläggningen sätter definitivt Halland på den internationella kartan som en attraktiv plats för danskonsten.

En stor del av den samtida danskonsten skapas av frilansande koreografer och danskompanier. Rum för dans stöd till produktion av danskonst har under perioden utvecklats och stärkts genom sökbara sommarresidens som infördes 2018. Några av residensen är samproduktioner, vilket innebär att residensarbetet resulterar i en föreställning som visas av Rum för Dans.

Work-in-progress-residens innebär att Rum för Dans erbjuder lokaler, teknisk support, viss producenthjälp och resestöd och är ett viktigt stöd för koreografer och kompanier som befinner sig i en arbetsprocess.

Samproduktioner genomförs i samverkan med flera parter och är ett kraftfullt stöd för frilansande koreografer och danskompanier. Basen är de resurser som finns på institutioner och scener, genom scenrum och personal, samt producenter som arbetar med Rum för Dans. Rum för Dans har under hela perioden varit del av Dansnät Sveriges samproduktioner.

2019 inleddes samproduktion genom interregional samverkan inom Danssamverkan Sydsverige. Det resulterade i en världspremiär av Djurens karneval på Falkhallen 2020, som beskrivs i kapitlet Regionsamverkan Sydsverige.

Rum för Dans och Teater Halland samproducerade 2020 dansföreställningen Kalejdo-dans för bygdegårdar och liknande samlingslokaler med mindre scener. Föreställningen som skapades av den Torup-baserade koreografen Nathalie Ruiz hade sin premiär på Bygdegården i Torup, men coronapandemin gjorde att endast 4 av 12 bokade föreställningar kunde genomföras. Föreställningen marknadsfördes och bokades av Teater Halland, därigenom kunde de producent- och marknadsföringsresurser som en frilansande koreograf saknar tillföras. Detta är en modell för hur två regionala institutioner genom samverkan kan skapa en helhetslösning för produktion och bokning av dansföreställningar av frilansande koreografer.

Det regionala utvecklingsarbetet inom dansområdet innebär att främja dans för både publik och utövare, med barn och unga som prioriterad målgrupp. Arbetet görs i ett samspel mellan kommunala aktörer, studieförbund, institutioner och Region Halland.

Workshoppar för barn och unga genomförs löpande i anslutning till Rum för Dans föreställningar. Ett exempel är de workshoppar som genomfördes inför premiären på Djurens karneval som beskrivs i avsnittet Regionsamverkan Sydsverige.

Ett exempel på en årligen återkommande insats för att uppmuntra eget dansskapande hos ungdomar är koreografitävlingen Skapa Dans, som genomförs för unga från 14 till 22 år. Region Halland arrangerar tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Vinnarna representerar sedan Halland i riksfinalen.

Konceptet Dans för hälsa introducerades 2018 i Halland genom projektet Dansa utan krav i ett samarbete mellan Halmstads kommun, studieförbundet ABF och Kultur i Halland. Insatsen byggde på en forskningsstudie från Örebro universitet som visar att kravlös dans två gånger i veckan efter åtta månader ledde till ökat välmående för unga tjejer som upplevde stress och oro. Dans för hälsa erbjuds nu genom dansgrupper som kommunerna tillhandahåller kostnadsfritt i Halmstad, Kungsbacka och Laholm.

Fyra danspedagoger fick 2019 ekonomiskt stöd från Region Halland för att gå kurser i dans och hälsa. Tre deltagare gick en kurs i Dans för Parkinson och en deltagare gick en kurs i Dans för hälsa. Stödet gavs för att bidra till att kommunerna ska ha tillgång till personer med adekvat utbildning inom ett område som kraftfullt utvecklats under perioden och som närmre beskrivs i kapitlet Kultur och hälsa.

Det finns ett tiotal koreografer som är boende och verksamma i Halland. Ett flertal av dem beviljas kontinuerligt projektstöd från Region Halland för sitt arbete, och

några har genomfört arbetsresidens eller samproduktioner med Rum för Dans.

Under perioden har den självorganiserande strukturen inom dansområdet fått ett viktigt tillskott genom Wu ArtSpace som etablerats i Sjönevad. Det är en konstnärlig plattform med plats för bland annat dansresidens, föreställningar, konserter och konstnärliga möten. Wu ArtSpace har bland annat samarbetat med konstnärskollektivet Wildbeast Collective som genomfört residens. Ett annat koreografdrivet initiativ är Moving Torup som med Torups bygdegård som bas öppnat upp för alla med intresse av att dansa.

Studieförbundet Vuxenskolan är en annan viktig aktör som erbjuder kurser i sina dansstudior i Falkenberg, Halmstad, Kungsbacka och Varberg. Här kan också alla som vill dansa utvecklas utifrån egen lust och egna önskemål. Det kan både lägga grunden för en framtid som dansare och möjligheter till en rörlig och stimulerande fritid. Region Halland stödjer årligen Studieförbundet Vuxenskolan Halland genom sitt stöd till distriktsorganisationer.

Klubb Rörelse är en ny programserie på Hallands Konstmuseum som sedan 2020 arrangeras i samarbete mellan museet och Kultur i Halland. Premiären för Klubb rörelse ägde rum i början av hösten och där presenterades ett verk koreograferat av Nicole Neidert. En ny scen för rörelsebaserade konstformer skapar förutsättningar för nya konstnärliga samarbeten och uttryck att möta en publik. Coronapandemin kom att sätta stopp för flertalet programpunkter men Klubb Rörelsen är beredd att trycka på play-knappen och starta upp igen.

Musik

Kultur i Halland - musik har under perioden utvecklats till Musik Hallandia. Det väldefinierade och tydliga varumärket och den webbplats som lanserades 2020 skapade ökad tillgänglighet till musikutbudet och det utvecklingsarbete som genomförs. Hallands nya musikinstitution arbetar kontinuerligt med att stötta det halländska musik- och arrangörsledet.

Musik Hallandia är arrangör, ofta i samverkan med kommuner och föreningar, men breddar och kompletterar även konsertutbudet, ofta i samverkan med aktörer i närliggande regioner.

Nationellt utvecklas samverkan sedan 2019 genom projektet På Turné som genomförs i ett samarbete mellan Regional Musik Sverige (samverkansorgan för de svenska regionala musikorganisationerna) samtliga musikinstitutioner samt det fria musiklivet representerat genom paraplyriksorganisationen Musikarrangörer i Samverkan (MAIS) medlemsorganisationer. Projektet syftar till att skapa en nationellt hållbar turnéstruktur för större nationella grupper och internationella gästspel. De turnésamarbeten som var planerade för 2020 fick på grund av pandemin skjutas fram till 2021. Den samverkansstruktur som etablerats är viktig för det framtida arrangerandet av ett hållbart konsertutbud.

Inom kammarmusiken finns sedan tidigare en välutvecklad samverkan med Musik i Syd, Länsmusiken i Kalmar och Musik i Blekinge genom en katalogbaserad verksamhet, där arrangörer har möjlighet att vara med att sätta ihop en katalog med produktioner som sedan kan bokas till subventionerat pris. I Halland finns välfungerande samverkan med Särö Musiksällskap, Varbergs Konsertförening, Falkenbergs Konsertförening, Halmstad Kammarmusikförening samt Laholms Konsertförening. Detta medför att konserter i världsklass kontinuerligt kan erbjudas med allt från väletablerade solister via duos och trios upp till kvartetter, kvintetter och stråkorkestrar. Värt att notera är att det stadigt sker en ökning av antal genomförda kammarkonserter i Halland.

Festivaler skapar en möjlighet att nå ut med musik till bredare grupper och att introducera nya lyssnare genom lägre trösklar. Genom att fokusera på ett fåtal festivaler som lyfter spets inom sina fält har Musik Hallandia tillsammans med kommuner och arrangörsföreningar skapat ett internationellt namn för Halland som musikplattform. Hallänningarna har under perioden kunnat höra dessa satsningar i form av Change Music Festival, Galgbergsfestivalen, Halland Opera & Vocal festival och Falkenbergs Jazz- och Bluesdagar. Musik Hallandia har även arbetat främjande och ekonomiskt stödjande för genomförandet av Into the Woods (Hylte), Rootsy Summer Fest (Falkenberg) samt Varbergs Jazzdagar. Arrangemang som dessa kan ligga till grund för ytterligare värdeskapande genom strategiskt arbete med destinationsutveckling.

Ett nytt format för musikarrangemang infördes 2020 genom konsertserien Efterhäng – mat, mys och musik efter förskolan. Målgruppen är barn upp till 6 år och deras familjer; syskon, föräldrar eller medföljande vuxna. Premiären ägde rum i samverkan med Laholms konsertförening 2019. Pandemiåret 2020 ställdes de flesta konserterna in men samarbetet fortsätter 2021 i samverkan med kommunerna.

Nätverket för barn- och unga-producenter YAM, där Halland haft en aktiv roll, har bland annat arbetat fram Rösträtt – sång på förskolan som ett nationellt samarbetsprojekt. Projektet rekryterade 2020 tre rösträttscoacher som ska arbeta med förskolor i Halland, men pandemin gjorde att starten sköts upp till 2021. Programmet sångcoacherna kommer arbeta med var klart och innehåller en interaktiv sångföreställning med pedagogiskt material för att stärka sången för barn och pedagoger i förskolan.

Inom barn- och ungdomsområdet har Musik Hallandia även samverkat med flera regionala parter genom föreningen Jeunesses Musicales Sweden. Inom ramen för den verksamheten bedrevs musiktävlingen Imagine och integrationsprojektet Songlines.

Reppa din ort genomfördes första gången 2020 i Laholm som ett projekt för ungdomar från årskurs 6 upp till årskurs 3 i gymnasiet. Målet var att ungdomarna i orterna runt Laholm skulle ges lika stor möjlighet att utöva och utvecklas inom sin musikgenre. Initiativet kom från musikern Essa Cham som genom projektet arbetade med ungdomar i Veinge, Våxtorp och Laholm under 10 veckor. Ungdomarna skrev och spelade in sina egna låtar. Intresset för projektet var stort i Laholm och arbetet fortsätter 2021. Då kommer även Hylte kommun att erbjuda sina ungdomar att Reppa sin ort.

Anseendet och förtroendet för musikinstitutionen Kultur i Halland – musik har ökat avsevärt efter introducerandet av Musik Hallandia. Det har även medfört en stärkt intern stolthet och samlande identitet för medarbetarna.

Region Halland stödjer även musikscenen genom verksamhetsstöd som formuleras genom fyraåriga överenskommelser. Överenskommelser skrivs när en kulturplan är ny och börjar därmed gälla ett år senare. Följande aktörer har haft verksamhetsstöd från 2018:

- Hallands Spelmansförbund för arbetet med att utveckla och bevara de halländska folkmusiktraditionerna genom att erbjuda utbildningar för spelmannslag och ungdomar och arbetet med ungdomsensemblen Hallandsfolk.
- IB (Isildurs Bane) för att genom IB Expo vara en mötesplats för professionella musikformer och för att vara en konstnärlig, pedagogisk och teknisk resurs för unga bland annat genom IB Expo Camp som samlat unga musiker under en vecka. I båda fallen avslutas det workshop-baserade skapandet med en offentlig konsert.
- Kulturverket för att arrangera musikutbud av hög kvalitet i syfte att nå nya publikgrupper och för att skapa möten och mötesplatser för dialog kring musiken.
- Operation Opera för att utveckla och vara en plattform för konstnärligt utforskande och konstnärlig produktion av samtida opera. Det innebär ett bredare arbetsfält än det musikala och vokala men verksamheten kan ändå skrivas in som baserad i det ljudande.
- Harp Art Lab för att genom ljudkonst och andra projekt vara en mötesplats för professionella konstnärer och kulturaktörer. Harp Art Lab är ett konstnärligt laboratorium som har sin verksamhet i Harplinge väderkvarn, där genomförs årligen BZZZ ljudkonstfestival och andra konstnärliga initiativ, inte alltid som musik, men verksamheten presenteras nu ändå inom det som låter.

Genom stöd till studieförbundens distriktsorganisationer och återkommande projektstöd till studieförbund har Region Halland bidragit till studieförbundens omfattande arbete för musiklivet i Halland genom bland annat studiecirkelverksamhet och replokaler.

Region Halland har under perioden även beviljat projektstöd till flera musikprojekt och genom Expressstöden stöttat produktion av musikvideor för att under pandemin bistå musiker att kunna dela sin musik via nätet.

Teater

Teater Halland har sedan 2017 lagt om repertoaren och teaterns inriktning. Det initierades av nytillträdande Vd:n/konstnärlig ledaren som målmedvetet arbetat för att teatern ska vara en spännande scenkonstinstitution och en tydlig del av det halländska samhället – genom föreställningar och arrangemang i teaterns egna

lokaler, genom uppsökande teater på arbetsplatser, bygdegårdar och i trädgårdar. Repertoaren har utvecklats i dialog med unga och äldre hallänningar, arrangörer, lokalhållare och riksteaterföreningarna. Utvecklingsarbetet har medfört ett ökat intresse från publik och arrangörer.

Teater Halland arrangerar även publika program i samarbete med Kultur i Halland genom föreläsningsserien Skavet som görs med Art Inside Out, Doc Lounge som visar och för samtal utifrån dokumentärfilmer i samarbete med Kultur i Halland – Film samt Rum för Dans. Det står mer att läsa om detta i kapitlen Art Inside Out, Dans och Film.

Teater Halland har under perioden framfört behov av att likartade förutsättningar skapas i kommunerna för att barn och unga på ett likvärdigt sätt ska få uppleva sin regionteater. Region Halland och kommunerna tillsatte 2020 en gemensam arbetsgrupp för att arbeta med hur det subventionerade kulturutbudet för barn och unga ska bli likvärdigt tillgängligt i Halland. I kapitlet Kulturinstitutioner redovisas Teater Hallands växande publiksiffror.

Inom teaterområdet har Region Halland tecknat fyraåriga överenskommelser med Teater Albatross, Västsvensk Turnerande Sommartheater, Riksteatern Halland och Hallands bildningsförbund. Operation Opera arbetar med dramatiserad scenkonst utifrån en operatradition med ett uppdrag som beskrivs under kapitlet Musik.

Teater Albatross är Hallands mest meriterade fria scenkonstaktör. De har sedan 1988 drivit Tokalynga Teaterakademi i Gunnarp och kontinuerligt producerat föreställningar för alla åldersgrupper, arrangerat festivaler, workshoppar och residens och välkomnat konstnärer från när och fjärran till sina lokaler. Teater Albatross har varit på turné i 24 länder under sina 40 aktiva år. Detta är alltså något utöver det vanliga inom teaterområdet. Några exempel på föreställningar som spelats under perioden: 1917 - När klockorna stannade har spelats mestadels för en vuxenpublik, I skuggan av hatet växer blommor har mestadels spelats i klassrum på högstadier och Bortom Havet är en familjeföreställning som spelats. Sedan 2019 arbetar Teater Albatross med en ny föreställning för barn från årskurs 4. Teater Albatross historia finns beskriven i boken Teater Albatross: föreställningar, resor, konst och visioner.

Riksteatern är sedan starten 1933 både en folkrörelse och Sveriges största producerande turnéteater. Föreställningarna når ut till publiken via lokala riksteaterföreningar som består av ideellt engagerande arrangörer. I Halland finns riksteaterföreningar i alla kommuner utom Laholm. Kommunerna Kungsbacka, Halmstad, Varberg och Falkenberg ger bidrag till sina lokala föreningar eftersom de är aktiva arrangörer. Riksteaterföreningen i Hylte har haft en lägre aktivitetsgrad under perioden.

I varje län finns en regional Riksteaterförening som fungerar som ett samverkansorgan för de lokala teaterföreningarna. Region Halland finansierar en betydande del av Riksteatern Hallands arbete genom en fyraårig överenskommelse för arbetet med att främja arrangörsutveckling med fokus på teaterområdet samt att stödja, stärka och utveckla arrangörsföreningars arbete med publikutveckling.

Riksteatern Halland har under perioden arbetat med en satsning gentemot gymnasieskolor och har bland annat tecknat överenskommelser med Halmstad Teater, Kulturhuset Najaden, Varbergs Teater och Kungsbacka Teater kring kostnadsfria lokaler på dagtid för gymnasieeleverna i Halland, samt fria lokaler på Teater Halland när dessa är lediga. Riksteatern Halland arbetar för att säkerställa tillgång till professionell scenkonst utanför centralorten och har därför påbörjat ett samarbete med de halländska lokalhållande föreningarna i SamSam, med målet att få till stånd en samordningsfunktion.

Hallands bildningsförbund arbetar stödjande för i första hand föreningsdrivna scenkonstaktörer med fokus på teaterområdet. Arbetet görs av en teaterkonsulent, 2019 lämnade Björn Holmgren över till Ika Nord efter 35 år på posten. Hallands bildningsförbund har under perioden bland annat skapat och utvecklat Halmstads Slottspel varigenom amatörteaterföreningar och professionella aktörer får en plattform för samarbete och att gemensamt möta en publik.

Internationella gatuteaterfestivalen i Halmstad arrangeras årligen av Västsvensk Turnerande Sommar-teater sedan mitten av 90-talet. 25 års-jubileet firades med att genomföra festivalen utifrån rådande pandemirestriktioner. Det skulle gå bra. Energin och uppfinningsrikedomen har alltså bestått över tid. Utöver festivalen arrangeras sedan 2014 Public - en seminarieserie om konst & kultur i det offentliga rummet. Följande citat från sommar-teaterns webbplats är talande: Framtiden ser ljus ut! Allt är i rörelse – vi är aldrig framme – alltid på väg – åt alla håll, samtidigt... 2019 genomfördes en del av festivalen i Falkenberg, utöver det är Halmstad spelplatsen, sedan länge med Andersberg som ett av de offentliga rum som är spelplats. Gatuteater kan nå både nya och gamla publikgrupper eftersom den dyker upp mitt i vardagen.

Region Halland har genom sitt arbete att tillgängliggöra professionell kultur för barn och unga i regionen arbetat med teater genom tre huvudsakliga insatser:

- Mobilitetsstöd infördes 2018 som ett öronmärkt anslag med syfte att tre regionala institutioner ska kunna sprida sin verksamhet till barn och unga utanför den egna kommunen. Teater Halland har härigenom fått ökad räckvidd för sina föreställningar. Hallands konstmuseum och Hallands kulturhistoriska museum har haft uppdraget inom sina områden.
- Ett subventionerat kulturprogram för barn och unga 2–18 år, för skolföreställningar eller offentliga föreställningar i Halland. Teaterområdet har det största och mest bokade utbudet.
- Projekt – som när Unga Klara, Sveriges nationalscen för barn och unga, besökte Halmstad under en vecka 2019 och genomförde en Unga Klara-festival på Kulturhuset Najaden med föreställningen X spelades 7 gånger för årskurs 9 och gymnasiet samt som offentliga föreställningar i samarbete med Halmstads Riksteaterförening.

Region Halland har även beviljat projektstöd till fria aktörer inom teaterområdet som Strandteatern i Laholm, Teater Dictat samt Fia Forslund i Unnaryd för att skapa musikteaterföreställningen Vår Planet.

Teater är det enda kulturområde som ingår i kultursamverkansmodellen där Kultur i Halland saknar egen utvecklare, men det finns kompetens och erfarenhet från arbete med teater i förvaltningen. Det regionalt finansierade utvecklingsarbetet inom teaterområdet bedrivs därmed av Teater Halland, Riksteatern Halland och Hallands bildningsförbund.

Slöjd och konsthantverk

Det största arrangemanget som skulle ägt rum under kulturplaneperioden har fått skjutas fram, först till 2021 och sedan till 2022. Vävmässan är ett stort internationellt arrangemang som brukar besökas av 8 000 – 10 000 personer. Coronapandemin har två gånger satt käppar i hjulet, men samarbetsparterna har hållit i och hållit ut.

Ett stort antal aktörer har lagt ner mycket planerings- och förberedelsearbete kopplat till vävemat. Flera av dem har gjort vad de kan för att flytta fram utställningar och programaktiviteter, bland annat Hallands Konstmuseum och Halmstads konsthall.

VÄV2022 kommer att erbjuda ett välfyllt program på Halmstad Arena och arrangemang på olika platser i Halland. Arrangörerna är Svenska Vävrådet tillsammans med sina samarbetspartner, Kultur i Halland - Slöjd, Destination Halmstad, Halmstad Arena och PR Media. Det kommer att bli en viktig manifestation och mötesplats för slöjd- och konsthantverk.

Omfattande utvecklingsarbete har genomförts inom projektet Hör & Gör som startades 2017 och fortgår till 2022. Det sker i samverkan mellan regionala hemslöjdskonsulenter och utvecklare i Halland, Skåne, Blekinge, Kronoberg, Kalmar och Jönköping. Syftet är att ge barn som är 6–12 år, och inte nås av så mycket kulturaktiviteter, möjlighet att uttrycka sig genom slöjd. Projektet riktar sig bland annat till barn från våra nationella minoriteter. Skånes Hemslöjdsförbund är projektägare och Kulturrådet finansierar.

I Halland har arbetet med Hej Slöjd! och Slöjdhandledarutbildningen varit en del av metodutvecklingen inom Hör & Gör och två arrangemang med romsk och samisk slöjdtradition har också genomförts.

Hej Slöjd! innebar att 350 barn i åldrarna 6–12 år skapade en utställning för barn, kopplat till slöjd och hantverk. Det genomfördes genom en aktivitet i varje kommun under 2017 och utställningen visades hösten 2018 på Galleri Hamnmagasinet i Varberg. Arbetet med Hej Slöjd! dokumenterades i form av fem korta filmer, för att sprida metoder för hur en kan arbeta tillsammans med barn. Filmerna finns på Region Hallands webbplats.

En ny grundutbildning för slöjdhandledare startades i Halland 2018 utifrån en nationellt framtagen kursplan och har därefter genomförts årligen med 11–12 deltagare per år. Deltagarna är verksamma som bibliotekarier, slöjdlärare, kulturskoleförskole-, komvux- och musikpedagoger, fria aktörer eller aktiva i

hemslöjdsföreningar. Utbildningen genomförs under sex dagar och ger kunskaper och redskap för att slöjda säkert och enkelt tillsammans med barn och unga. Pedagogiken går även att använda i sammanhang där man slöjdar med vuxna.

Arrangemang utifrån nationella minoritetens slöjdtradition har genomförts för att breddat kunskapen och kännedomen om romskt och samiskt hantverk. 2019 genomfördes ett romskt tema där samtalet kring den nationella minoriteten vävdes in i slöjddandet. 2020 arrangerades en aktivitet med samiskt tema. Sameslöjdaren Solveig Labba från Övre Soppero visade hur hon arbetar med barn samt en del av den samiska slöjdtraditionen.

Region Halland har även ett samarbete med Sagobygden för att ta fram övningar som underlättar att komma i gång med och våga sig på muntligt berättande. Sagobygden finns med i Unescos register över goda metodiska exempel på hur man kan arbeta med att trygga immateriellt kulturarv.

Keramikåret 2018 var en annan omfattande satsning som engagerade över 1100 besökare. Arbetet och arrangemangen genomfördes i ett brett samarbete mellan Region Halland, Konst i Halland, Hallands Konstmuseum, Rian, Hallands kulturhistoriska museum, Falkenbergs kommun, Laholms kommun, Länsstyrelsen i Hallands län och keramikere från länet. Naturlera och dess möjligheter var ett fokusområde. Keramikere skapade tillsammans kärll och skulpturer av lera från Laholm, från första spadtaget i lerakern till det färdiga objektet. Föremålen brändes under Arkeologidagen, i en rekonstruerad brännugn från bronsåldern. Arkeologidagen besöktes av 462 besökare, varav 48 barn och 16 keramikere.

Halland är historiskt sett ett landskap med fårhållning och intresset för inhemskt producerad ull växer. Mot den bakgrunden arrangerades våren 2017 ett möte med samtal om möjligheter att använda och förädla halländsk ull. Mötet lade grunden för det treåriga EU-projektet Ull som resurs – som drevs i partnerskap av Hushållningssällskapet Halland, Coompanion Halland, Hallands fåravelsförening, Region Halland och The Loop Factory AB. Projektets övergripande mål var att skapa avsättning för ull som till stor del kastas. Projektet har bland annat resulterat i en ullinsamlingsstation i Halland och etablering av Hallands Kulturgarnsförening som sprider kunskap om vad ull från svenska lantraser kan användas till.

Arrangemanget Ull i kubik på Öströö Fårfarm i Tvååker är en årligen återkommande marknads- och mötesplats för företag, föredragshållare, hantverkare och konstnärer som använder ull i sina produkter. Arrangörer är Öströö Fårfarm, Studieförbundet, Evas Ullkläder, Kerstin Paradis Gustafsson, Naturskyddsföreningen, Hallands fåravelsförening och Kultur i Halland – Slöjd.

Under perioden har utvecklarna även arbetat med förberedelserna för att etablera SPOK Halland som är en plattform som syftar till att samla och sprida kunskap om lokala tillverkningsmöjligheter, från slöjd till industri. Läs mer om SPOK i kapitlet Kulturella och kreativa näringar.

Under perioden blev slöjd- och konsthantverk en del av det regionala subventionerade kulturutbudet för barn och unga.

Coronapandemins effekter på kulturlivet

Kultursektorn har drabbats hårt eftersom den till så stor del är beroende av fysiska publika möten och att många människor kan samlas för konserter, konsthändelser, mässor, workshoppar med mera. Institutioner, organisationer, arrangörer, konstnärer, kulturskapare och företag inom kulturella och kreativa näringar som inte har en ägare som kan tillföra eget kapital befinner sig i en mycket svår ekonomisk situation. För många är det en ekonomisk katastrof med konkurs som en närliggande risk. Det är en direkt följd av de snabba och omfattande inkomstbortfall som coronapandemin medförde. Undantaget är institutioner och organisationer som har offentlig medfinansiering och låg grad av självfinansiering.

Av de institutioner som erhåller regionalt stöd inom ramen för kultursamverkansmodellen har Teater Halland, Hallands Konstmuseum och Hallands kulturhistoriska museum drabbats av uteblivna intäkter. Regeringens beslut i juni 2020 om att via Kulturrådet fördela stöd inom kultursamverkansmodellen för att mildra konsekvenserna av pandemin har medfört att dessa institutioner under hösten kunde tilldelas krisstöd för att täcka upp de ekonomiska förlusterna.

Statliga krisstöd har också fördelats till kultursektorn via Kulturrådet, Konstnärsnämnden, Filminstitutet och Författarförbundet. Aktörer i Halland har totalt beviljats ungefär 50 Mkr under 2020. Detta har på ett avgörande vis stärkt överlevnadsmöjligheten för i synnerhet privata kulturföretag med hög grad av självfinansiering. Regionalt stöd som fördelats beskrivs nedan.

Produktionslogiken innan krisen byggde på ett nätverk av samverkande kreatörer och underleverantörer med hög kompetens. Den nätverksstruktur av kompetenser och resurser som var funktionell innan pandemin kommer troligen att förlora viktiga aktörer och kunskaper. Företag och personer som varit verksamma inom kultursektorn har börjat söka sig till andra sektorer för inkomster och försörjning. Det innebär förlorad kapacitet inom en sektor som i huvudsak består av personer med enskilda firmor och små företag. Det går ännu inte att bedöma resultatet och omfattningen av hur många som lämnar kultursektorn. Bedömningen är att det kommer påverka kultursektorn negativt i stor omfattning under överskådlig tid. Lite mer skrivs om detta i kapitlet Kulturella och kreativa näringar.

Coronapandemin har även medfört något positivt, bland annat ett utvecklingssprång gällande användandet av digitala kommunikations- och distributionssätt. Teams-möten, videokonferenser och inspelade konserter och kulturhändelser som tillgängliggjorts via internet samt digitala insatser för att inspirera föräldrar till aktiviteter som utvecklar små barns språkutveckling är några exempel.

Region Hallands insatser för att motverka pandemins negativa verkningar

Kultur i Hallands krishantering byggde på en analys av situationen i Halland. Förvaltningen kontaktade kulturinstitutioner, organisationer med överenskommelser

samt genomförde en enkät som besvarades av 257 personer från kultursektorn. Förslag till insatser togs sedan fram för att motverka pandemins negativa konsekvenser inom förvaltningens ansvarsområden: kultur, idéburen sektor och idrottens distriktsorganisationer i Halland. Förslagen hölls inom tilldelad budgetram 2020.

Driftnämnden Kultur och skola fattade vid två tillfällen beslut i syfte att motverka de negativa konsekvenserna av coronapandemin.

Beslut fattades bland annat om att stöd till distriktsorganisationer i Halland ska baseras på 2019 års nivåer. Det gjordes för att organisationerna och deras verksamhet inte ska påverkas negativt av att verksamhet inte kunnat bedrivas som vanligt. Beslutet omfattar barn- och ungdomsorganisationer, pensionärsorganisationer, nykterhetsorganisationer, studieförbund och idrottsrörelsens organisationer RF-SISU Halland och Hallands parasportförbund.

Nämndens beslut medförde även att förvaltningen under perioden kunde:

- medge att verksamhet kunde planeras om, skjutas fram eller ställs in på grund av det nya coronaviruset
- inte kräva återbetalning för kostnader för arrangemang som medfinansierats och som måste ställas in på grund av coronapandemin
- anpassa redovisning och uppföljning utifrån kapacitet och möjligheter hos den person, det företag eller den organisation som beviljats stöd
- omfördela interna medel till externa stöd

Nämndens beslut och de av förvaltningen prioriterade insatserna bedöms ha haft stabiliserande effekt för berörda aktörer inom kultursektorn i Halland och återkopplingen från Samrådet för professionella kulturskapare och andra parter inom kulturområdet har varit mycket positiv till Region Hallands agerande.

I siffror kom nämndens beslut bland annat att innebära att 5 067 098 kr omfördelades till externt sökbara medel under pandemiåret 2020. Medlen fördelades genom att budgeten för Expresstöd utökades med 1,7 Mkr till 2 Mkr som fördelades till 100 projekt. Det kan jämföras med 2019 då 18 projekt delade på 300 tkr. Även projektstödet till kulturutveckling utökades med 1,7 Mkr jämfört med 2019. Det gjordes även en extrautlysning av arbetsstipendier som fick 124 ansökningar och 20 stipendiater tilldelades 25 000 kr vardera.

Den ökade budgeten medförde att 75,1 % av inkomna ansökningar 2020 kunde beviljas, det ska jämföras med 50,7 och 56,6 % som fördelades de två föregående åren. Utfallet av fördelade medel mellan olika kommuner redovisas i kapitlet Konstnärer och kulturskapare.

Mot bakgrund av detta går vi vidare med vårt arbete!

Foto omslagsbild: Hallands Konstmuseum